

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Claudii Ptolemaei ... Almagestvm Sev Magnae
Constrvctionis Mathematicae Opvs**

Ptolemaeus, Claudius

Venetiis, 1528 [erschienen 1529]

Liber vndecimvs [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-248650](#)

LIBER XI

De locis periodicorum Martis motuum in tempore Nabonassari. C.X.

NVR SVS ergo quoniā a primo Nabonassari anno thoth (secūdum egyptios) die prima in meridie tempus usq; ad propositam obseruationē 475. egyptiacorum annorum & dierum. 79. 45. proxime colligitur qd tempus (post integros circulos) longitudinis quidem. 180. 40. gradus continet. In æqualitatis uero. 142. 29. si hos gradus ab utroq; obseruationis loco congreue subtraxerimus hoc est in longitudine qdem a. 4. 12. gradibus libra. In æqualitate autem a gradibus. 109. 42. habebimus iu primo Nabonassari anno thoth (secundum egyptios) die prima in meridie locos periodicorum motuum martis, longitudinis quidem in gradibus Arietis. 3. 32. in æqualitatis uero a maxima epicycli longitude in gradibus. 327. 13. ¶ Per easdem autem rationes qm in 475. annis colliguntur. 4. 45. gradus maximarum longitudinum motus eratq; maxima longitudine Martis in tempore obseruationis in gradibus cancri. 21. 25. obtinebit profecto in dicto constitutionis locorum tempore gradus cancri. 16. 40.

LIBER UNDECIMVS MACNAE COMPOSITIONIS PTOLEMAEI.

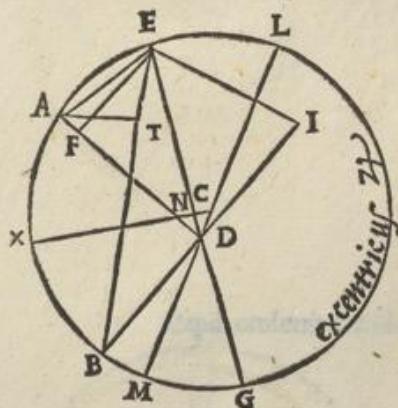
Demonstratio excentricitatis & maximæ longitudinis Stellaris Louis. ¶ C.I.

Demonstrations 27

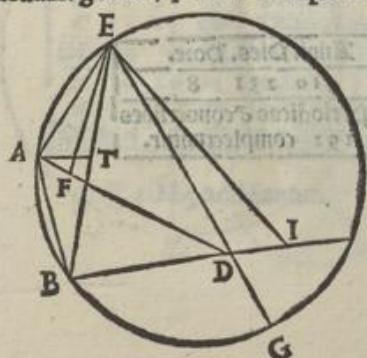
Adriani. 17. Anno

Adriani. 21. Anno

Antonini pmo Anno

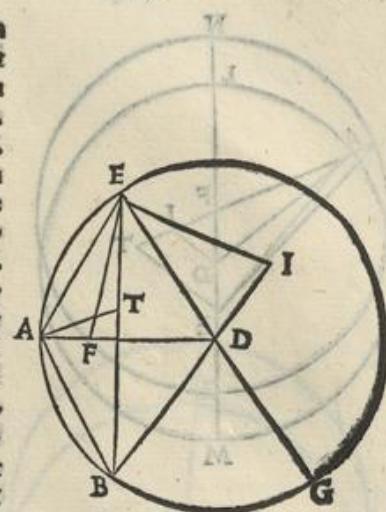

Sequentes. 4. figuras e græco uolumine deduxit gauric⁹ q̄s dimisit trapezūt⁹

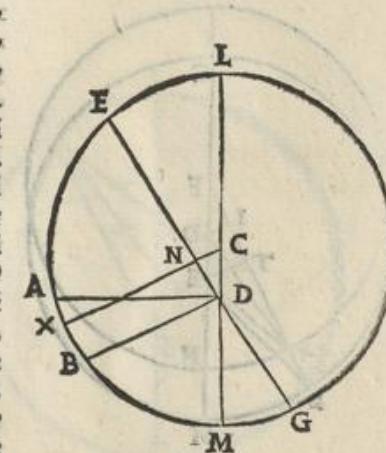
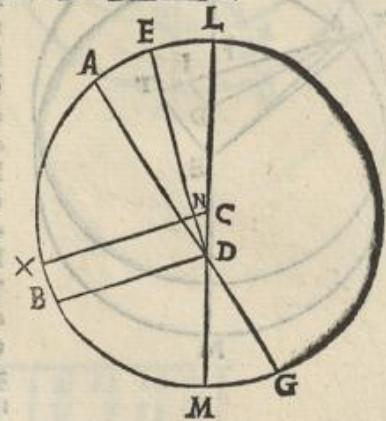

EMONSTRATIS iam motibus periodicis & locis & inæqualitatibus martis. Deinceps eodem modo de Ioue nobis dicēdum est. Capiemus igitur rursus ad demonstrandam excentricitatē & maximam longitudinem, tres oppositiones ad medium solis motum. ¶ Quorum primam astrolabicis obseruauimus instrumentis, Anno Adriani. 17. secundum egyptios epiphī die primo, sequente secūdo ante medianam noctem/hora una inuenimusq; Iouis stellam in. 23. 11. gradibus scorpionis. ¶ Alteram anno. 21. phaothi. 13. sequente. 14. ante medianam noctem horis duabus, inuenimusq; in gradibus pisces. 7. 54. ¶ Tertiā Primo Antonini Anno Athir secundū egyptios die. 20. sequente. 21. post mediā noctem horis. 5. inuenimusq; in gradibus Arietis. 14. 22. ¶ Duarum igitur distantiarum a prima quidem oppositione ad secundam tempus egyptiacos continentanos. 3. & dies. 106. & horas. 23. & gradus apparentis stellæ motus. 104. 43. ¶ A secunda uero ad tertiam annum egyptiacum unum & dies. 27. & horas. 7. & gradus simili, 36. 29. ¶ Medius autem secundum longitudinem motus temporis primæ distantiæ gra. 99. 55. ¶ Secundus uero. 33. 26. ¶ Per has igitur distantias quæadmodum & in marte fecimus propositorum quæ uoluimus inuenire demonstrationē, primū quasi rursus unus exētricus fit hoc modo. ¶ Sit. A.B.G. circulus exētricus: & sit. A. punctum ubi centrum epicycli erat in prima oppositione. B. autem ubi in secūda. G. uero ubi in tertia/captio. D. zodiaci centro intra circulum exētricū. A.B.G. coiungantur. A.D. & B.D. & C.D. linea & protracta. G.D. uicq; ad. E. coniungatur linea A.E. & E.B. deducanturq; a punto. E.ad.A.D. & D.B. lineas perpendicularares. E.F. & E.I. a punto uero. A.ad linea. E.B. perpendicularis. A.T. quoniā igitur. B.G. arcus exētrici. 36. 29. zodiaci gradus subſedere ſupponiēt erit et. B.D.G. angulus hoc ē angulus. E.D.I. taliū qdē. 36. 29. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 72. 58. & reliquus. D.E.I. 107. 2. earundem, quare arcus quoq; linea. E.I. talium erit. 72. 58. qualium est circulus qui. E.D.I. rectangulo circunſcribitur. 360. ipsa uero linea. E.I. talium. 71. 21. qualium est. D.E. quæ rectū angulum subtendit. 120. ſimiliter qm. B.G. arcus graduū est. 33. 26. erit etiam angulus B.E.G. q in circūferentia constituitur talium. 33. 26. qualium duo recti sunt. 360. Totus uero. B.E.I. 140. 28. earundē & reliquus igif. E.B.I. 39. 32. earundē erit quare arcus etiam. E.I. talium erit. 39. 32. qualium est circulus q; rectangulo. B.E.A. circūſcribiēt 360. & ipsa linea. E.I. taliū. 40. 35. qualium est. B.E. quæ rectum angulum subtendit 120. qualium igif. E.I. linea demonstrata est. 71. 21. & E.D. 120. talium etiam. B.E. linea erit. 21. 58. ¶ Rursus qm totus. A.B.G. arcus exētrici. 14. 1. 12. gra. utrūq; di-

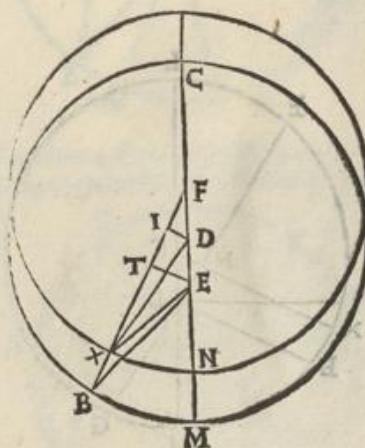
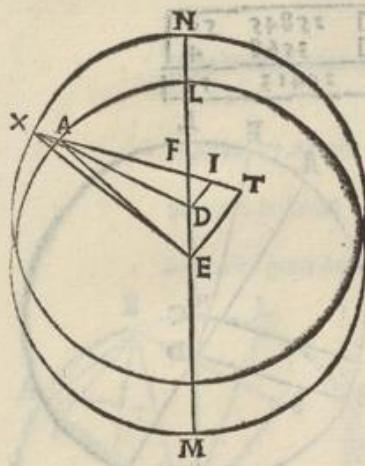
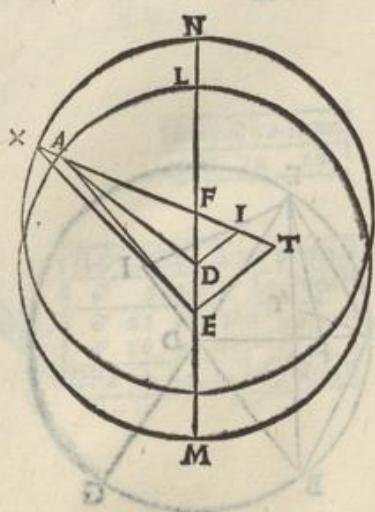
stantia & simul subtendere i zodiaco supponit: erit & angulus A.D.C. i cetro zodiaci constitutus taliū. 141.12. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt 360. talium. 281.24. angulus uero A.D.E. qui deinceps ad ipsum sequitur. 77.36. ea runderem. quare arcus quoq; linea E.F. talium est. 77.36. qualium est circulus. D.E. qui rectum angulum subtendit. 120. similiter quoniam. A.B.G. arcus excentrici. 133. 21. colligitur etit etiam angulus A.E.G. cū sit incircuferentia talium. 133. 21. qualium duo recti sunt. 360. eiatautē angulus quoq; A.D.E. 77.36. earundem: & reliquus igitur. E.A.F. 149.3. earundem erit: quare arcus etiā linea E.F. talium est. 149.3. q; lium est circulus qui. A.E.F. rectangulo circuferentia. 360. linea uero E.F. taliū. 115. 39. qualium est. E.A. quæ rectum angulum subtendit. 120. qualium igitur. E.F. linea demonstrata est. 75.11. & E.D. supponitur. 120. taliū etiam. E.A. linea erit. 78.2. ¶ Rursum qm. A.B. arcus excentrici. 99.55. graduū ēerit profecto etiā. A.E.B. angulus cū incircuferentia constitutatur. 99.55. talium qualium duo recti sunt. 360. q; re arcus quoq; linea A.T. talium est. 99.55. qualium est circulus qui. A.E.T. rectangulo circuferentia. 360. & arcus linea E.T. 80.5. reliquo ad semicirculum chorda igitur etiā suæ A.T. quidem talium erit. 91.51. qualium est. A.E. quæ rectum angulum subtendit 120. E.T. uero. 77.12. earundem qualium igitur. A.E. linea. 78.2. demonstrata est: & D.E. 120. talium etiam. A.T. erit. 59.44. & E.T. 50.12. Demonstrata est autem linea quoq; tota. E.B. 110.58. earundem & reliqua igitur. T.B. talium erit. 160.46. qualium est. A.T. 59.44. ¶ Est autem quadratum linea. T.B. 25845.55. & quadratum linea T.A. 3568.4. q; simul capta faciunt quadratum linea. A.B. 29413.59. erit igitur linea A.B. talium per longitudinem. 171.30. qualium erit linea. E.D. 120. & E.A. 78.2. est autem ipsa linea. A.B. talium. 91.51. qualium est excentrici diameter. 120. arcum eni subtendit graduum. 99.55. qualium igitur est. A.B. linea. 91.51. & excentrici diameter. 120. talium etiam erit. E.D. linea. 64.17. & E.A. 41.47. ¶ Quare arcus quoq; ipsius. E.A. linea. 40.45. graduū est. Totus uero arcus. E.A.B.C. 174.6. quapropter etiam linea. E.D.G. talium est. 119.50. proxime qualium est excentrici diameter. 120. quoniam igitur. E.A.B.C. circuli portio minor est quam semicirculus atq; ideo centrum excentrici extra ipsam inuenit. ¶ Supponatur etiam in. C. ducaq; per ipsum: & per. D. diameter. L.C.D.M. quæ est per utraq; centra & ab ipso. C. ad lineam. G.E. ducta perpendicularis. C.N. protrahatur usq; ad. X. quoniam igitur qualium est. L.M. diameter. 120. talium demonstrata est. E.C. linea. 119.50. & E.D. 64.17. habebimus reliquam. G.D. 55.33. earundem: quare quoniam rectangulum quod sub. E.D. & D.C. lineis continetur æquale est rectangulo quod sub. L.D. & D.M. lineis habebimus etiam rectangulum quod sub. L.D. & D.M. lineis continetur talium. 3570.56. qualium est. L.M. diameter. 120. sed rectangulum quod fit a lineis L.D. & M.D. cum quadrato linea. D.C. facit quadratum semidiametri hoc est linea. C.L. Si ergo a quadrato semidiametri hoc est. 360. subtraxerimus rectangu- lum sub lineis. L.D. & D.M. contentum hoc est. 3570.56. relinquitur quadratum linea. D.C. 29.4. earundem habebimus ergo ipsam lineam. D.C. quæ est inter censitra taliū. 5.23. pxime qualium est. C.L. excentrici semidiameter. 60. ¶ Rursus quoniam medietas linea. G.E. hoc est linea. G.M. talium est. 59.55. qualium. L.M. diameter. 120. demonstrataq; est linea. G.D. 55.33. earundem & reliqua ergo linea. D.N. talium est. 4.22. qualium erat linea. D.C. 5.23. qualium igitur est. D.C. quæ rectagulum subtendit. 120. talium etiam. D.N. erit. 97.20. & arcus suus talium. 108.24. qualium est circulus qui rectangulo. D.C.N. circuferentia. 360. angulus igitur etiā D.C.N. taliū quidem est. 108.24. qualium duo recti sunt. 360. qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. 54.12. ¶ Et quoniam in centro excentrici est habebimus etiā arcum. M.X. 54.12. est autē totus etiā arcus. G.M.X.E. gra. 87.3. cū sit medietas toti⁹ C.X.E. reliquus ergo arcus. M.C. qui est a minima longitudine erit. 32.51. cum autē B.G. distantia. 33.26. graduū supponatur patet quod reliquum quoq; arcum. B.M. qui est a secunda oppositione ad minimā longitudinē habebimus sexagesimam 35. Cūq; A.B. distantia. 99.55. graduū supponatur habebimus etiā reliquā. L.A. quæ est a maxima longitudine ad primā oppositionē gra. 79.30. si ergo in hoc excentrico epicycli centri deferet satis effet his magnitudinibus tanquā certis putij.

25845	55
3568	4
29413	59

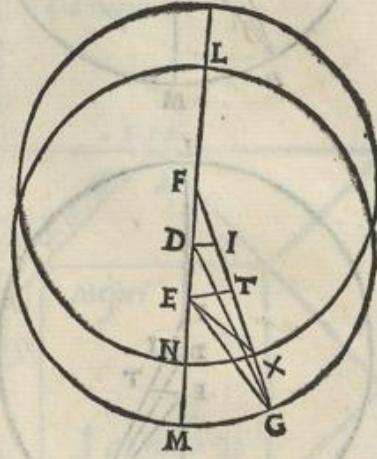

LIBER XI

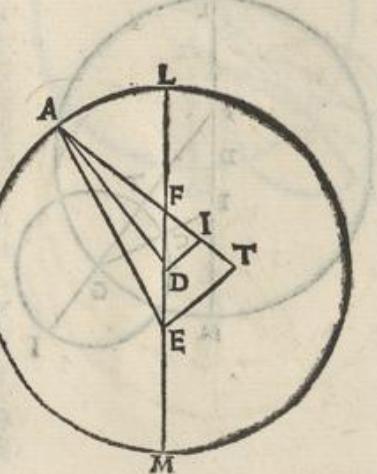

ru quoniā secūdū suppositionis consequentiam in alio circulo mouetur qui describitur centro diuidenti puncto linea. D.C. & equaliter spatio. C.L. oportebit rursus sicut in Marte factum est: primum apparentium distantiarum differentias computare, demonstrareq; quantae nam essent, quasi proportiones excētricatis iste p̄xime fint. Si non in altero excentrico: sed in primo qui zodiaci continet ināqualitatē, quiq; ad centrū. E. circumscribitur, epicycli centrū deferet. ¶ Sit ergo. L.M. excētricus qui centrum defert epicycli: cuius centrū. D. excentricus uero (qui epicycli motum facit æqualem) sit. N.X. cuius centrum. F. & sit æqualis excentrico. L.M. coniunctaç; N. L.M. diametro quæ per centra est: capiatur in ipsa zodiaci centrum: & fit. E. & superponatur primum in prima oppositione centrū epicycli esse in puncto. A. & coniugātur. D.A. & A.E. & F.A.X. & E.X. lineæ deducanturq; a punctis. D. & E. ad linea. A. F. productam perpendicularē. D.I. & E.T. quoniam igitur angulus. N.F.X. æqua lis secundū longitudinē motus, taliū. 79.30. demonstratus est: qualium quatuor recti sunt. 360. erit etiā contra se positus angulus. D.F.A. talium quidem. 79.30. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 159. quare arcus quoq;. D.I. talium est. 159. qualium est circulus qui. D.F.I. rectangulo circūscritur. 360. arcus autem. F.I. reliquoq; ad semicirculum, chordæ igitur etiam suæ D.I. quidem talium erit. 17.59. qualium est. D.F. quæ rectum angulum subtendit 120. F.I. autē. 21.2. earundem quare qualium est linea. D.F. quæ est medietas linea. E.F. 2.42. proxime: & D.A. semidiameter excentrici. 60. talium etiam erit. D.I. 2.39. & F.I. 0.30. & quoniam quadratum linea. D.I. subtractum a quadrato linea. D.A. facit quadratum linea. A.I. habebimus etiam lineam. A.I. 59.56. earundem. Si militer quoniā linea. F.I. æqualis est linea. I.T. & dupla ad. E.I. & tota linea. A.T. talium. 60.26. qualium est. E.T. 5.18. & propterea etiam. A.E. quæ rectum angulum subtendit. 60.40. earundem quare qualium est. A.E. quæ rectum subtendit. 120. talium erit. E.T. 10.29. & arcus suus talium. 10.1. proxime qualium est circulus qui rectangulo. A.E. T. circumscribitur. 360. augulus igitur etiam. A.E.T. talium est. 10.1. qualiū duo recti sunt. 360. ¶ Rursus quoniā qualium est. E.T. linea. 5.18. talium est F.X. excentrici semidiameter. 60. & F.T. linea unius/tota uero. F.T. 61. habebimus etiam. E.X. quæ rectum angulum subtendit. 61.14. earundem qualium igit̄ est. E.X. quæ rectum subtendit. 120. talium etiā erit. E.T. 10.23. & arcus suus. 9.55. talium qualium est circulus qui rectangulo. E.T. X. circūscritur. 360. quare angulus etiā. E.X. T. taliū est. 9.55. qualium duo recti sunt. 360. Sed angulus quoq;. E.A.T. 10.1. earundem demonstratus est: & reliquoq; igitur. A.E.X. angulus differetiaæ quam querim⁹, talium quidem erit. 0.6. qualiū duo recti sunt. 360. qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. 0.3. Cernebat autem in prima oppositione Louis stella perspecta per lineā. E.A. 23.11. gradus scorpionis obtinere, quare perspicuum est q; si nō in excentrico L.M. sed in excentrico. N.X. epicycli centrū deferet, est: pfecto in puncto eius. X. & stella p. E. X. linea perspicere trib⁹ sexagesimis differens obtinenſq; gra. scorpionis 23.14. ¶ Rursus in simili figura designat̄ secūdæ oppositionis descriptio / parup̄ ad minimæ longitudinis præcedentia designata: & qm̄ excētrici arcus. X.N. 35. sexagesimarū demonstratus est: erit pfecto etiam angulus. X.F.N. taliū. 0.35. qualium quatuor recti sunt. 360. qualiū uero duo recti sunt. 360. talium. 1.10. quare arcus etiā D.I. taliū erit. 1.10. qualium est circulus qui. D.I.F. rectangulo circūscrit̄. 360. & F.I. 178.50. reliquoq; ad semicirculum, chordæ igitur etiam suæ. D.I. quidem talium erit. 1.13. qualium est. D.F. quæ rectum angulum subtendit. 120. F.I. autē earū dē. 120. pxime, qualiū igit̄ est. D.F. linea. 2.42. & D.B. excentrici semidiameter. 60. talium erit. D.I. 0.2. & F.I. 2.42. & similiter. I.B. earundem. 60. cū sit indifferens a linea. B.D. quæ rectum subtendit. ¶ Et quoniā rursus. I.T. linea æqualis est linea. I.F. & E.T. dupla est ad. D.I. habebimus etiam reliquam. T.B. talium. 57.18. qualium est. E.T. 0.4. & Iccirco etiā linea. E.B. quæ rectū angulū subteedit. 120. talium quoq; erit. E.T. 0.8. proxime: & arcus suus taliū. 0.8. qualiū est circulus q; rectangulo. B.E.T. circūscritur. 360. quare angulus etiam. E.B.T. talium est. 0.8. Qualium duo recti sunt. 360. Similiter quoniam qualium est. F.X. excentrici semidiameter. 60. taliū. F.T. tota demonstrata est. 5.24. habebimus et reliquam. T.X. talium. 54.36. qua-

lium erat. E. T. o. 4. & iccirco etiam lineam. E. X. 54. 36. earundem qualium igit̄ est E. X. quæ rectū angulum subtendit. 120. taliū. E. T. quoq; erit. o. 10. proximæ: & arcus suus talium. o. 10. qualium est circulus qui rectangulo. E. T. X. circumscribitur. 360. quare angulus etiam. E. X. T. taliū erit. o. 10. qualium est circulus qui triangulo. E. T. X. circumscribitur. 360. & reliquo. B. E. X. angulus. o. 2. earundem / qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. o. 1. perspicuum igit̄ etiam hic est ꝑ stella quæ in secunda oppositione per. C. B. lineam perspecta. 7. 54. pisciū gradus obtinebat, si p E. X. perspiceretur. 7. 53. pisciū solummodo obtineret. ¶ Proponatur etiam tertia oppositionis descriptio ad successionem minimæ longitudinis designata, etiā quoniā. N. X. arcus excentrici graduū esse supponif. 32. 51. erit profecto etiā angulus N. F. X. taliū. 32. 51. qualiū quatuor recti sunt. 360. qualiū uero duo recti sunt. 360. talium. 65. 42. quare arcus quoq;. D. I. talium erit. 65. 42. qualium est circulus qui D. F. N. rectangulo circumscribitur. 360. arcus uero lineæ. F. I. 114. 18. ad semicirculum reliquorum chordæ igit̄ & suæ. D. I. quidem talium erit. 65. 6. qualium est D. F. quæ rectum angulum subtendit. 120. F. I. autem. 100. 49. earundem qualium igit̄ est. D. F. linea. 2. 42. & D. G. excentrici semidiameter. 60. talium. D. I. quoq; erit. 1. 28. & F. I. 2. 16. & quoniā quadratū lineæ. D. I. subtractum a quadrato lineæ D. G. facit quadratum lineæ. G. I. habebimus etiam ipsam lineā. G. I. 59. 59. proxime earundem. ¶ Similiter quoniā. T. I. linea æqualis est lineæ. I. F. & E. T. dupla ad. D. I. Habebimus etiā reliquā. G. T. taliū. 57. 43. qualiū est. E. T. linea. 2. 56. & propterea etiam. E. G. quæ rectum angulum subtendit. 57. 47. earundem qualium igit̄ est. E. G. quæ rectum subtendit. 120. talium etiam. E. T. linea erit. 6. 5. & arcus suus talium. 5. 48. proxime qualium est circulus qui. G. E. T. rectangulo circumscribitur. 360. quare angulus etiam. E. G. T. talium est. 5. 48. qualium duo recti sunt. 360. Eodem modo quoniā qualium est. F. X. excentrici semidiameter. 60. talium tota. F. T. colligitur. 4. 32. habebimus etiam reliquam. X. T. talium. 55. 28. qualium erat. E. T. 2. 56. & propterea etiam. E. X. quæ rectum angulum subtendit earundem. 55. 33. quare qualium est ipsa. E. X. quæ rectum subtendit. 120. talium etiam erit. E. T. 6. 20. & arcus suus talium. 6. 2. qualium est circulus qui rectangulo. E. T. X. circumscribitur. 360. quare angulus quoq;. E. X. T. talium erit. 6. 2. qualium duo recti sunt. 360. & reliquo. C. E. X. o. 14. earundem qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. o. 7. Quasobres quoniā stella in tertia oppositione per. E. G. lineam perspecta. 14. 23. gradus arietis obtinebat. Perspicuum rursus est si per lineam. E. X. fuisset perspecta ꝑ. 14. 30. gradus arietis obtinuisse. ¶ Demonstratum autem est ipsam. 22. 14. scotopionis gradus in prima oppositione obtinuisse. Et in secunda. 7. 53. gra. pisciū aparentes igit̄ istæ Louis distantia si non ad excentricum qui epicycli centrum defert sed ad eum qui æqualem eius motum continet considerantur a prima quidem oppositione ad secundam. 104. 39. colligitur gradus. ¶ A secunda uero ad tertiam 36. 37. has indemonstrato iam theoremate secuti: lineā quidem quæ est inter cetera zodiaci & eius excentrici qui æqualem epicycli continet motum talium. 5. 30. proxime inuenimus: qualium excentrici diameter est. 120. Illum uero arcum excentrici qui a maxima longitudine ad primam oppositionem est gradum. 77. 15. arcus autem qui est a secunda oppositione ad minimam longitudinem grad. 1. 50. & arcum tandem qui est a minima longitudine ad tertiam oppositionem grad. 30. 36. ꝑ uero etiam hinc exacte expositæ magnitudines captæ sint propterea ꝑ differentiæ distantiarū eadem proxime priorib; per hæc quoq; colliguntur: inde patet ꝑ aparentes etiam stellæ distantia per inuentas proportiones eadem inueniuntur illis quæ per obseruationes captæ fuerunt: quod nobis ita perspicuum erit. ¶ Designet enim rursus primæ oppositionis descriptio, quæ excentricū deferentem epicycli ceterū solummodo habeat: qm̄ igit̄ angulus. L. F. A. talium demonstratus est. 77. 15. q̄liū quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. taliū & ipse & qui sibi oppositus est angulus. D. F. I. 154. 30. earundem erit etiam arcus lineæ. D. I. talium 154. 30. qualium est circulus qui rectangulo. D. F. I. circumscribitur. 360. arcus autem lineæ. F. I. 25. 30. ad semicirculū reliquo; chordæ igit̄ etiā suæ. D. I. quidē taliū erit 117. 2. qualiū est. D. F. quæ rectum angulum subtendit. 120. F. I. aut. 26. 29. earundem

1	z	23	14	m
2	z	7	53	X
3	z	14	30	Y

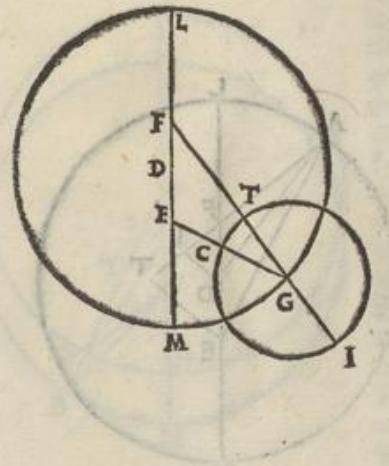
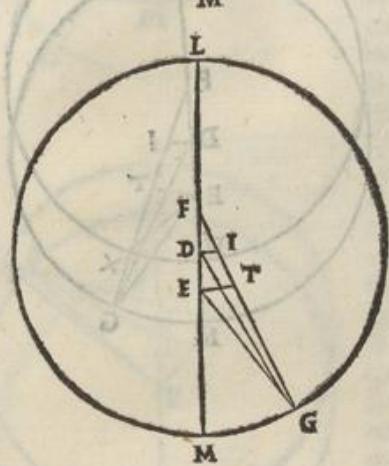
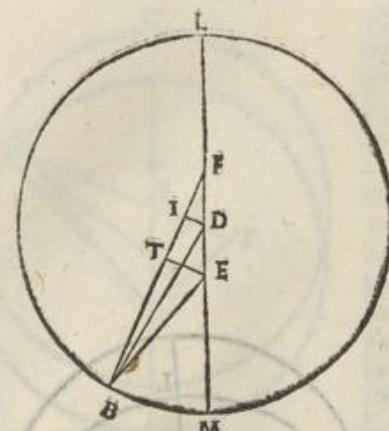
601

quare qualium est. F.D.linea.2.45.& D.A.excentrici semidiameter.60.taliū quoq; erit. D.I.linea.2.41.& F.I.O.36.& pereadē superioribus A.I.quidē linea ent 59.56.earundem tota uero. A.T.taliū.60.32.qualium est. E.T.quā dupla ē ad.D. I.5.22.sic A.E quoq; cum rectum subtendit angulum subtendit.120.taliū etiā ent E.T.10.36.& arcus suus taliū.10.8.qualium est circulus qui rectangulo. A.E.T.circunscribitur.360.& angulus igitur. I.A.T.taliū est. 10.8.qualium duo recti sunt 360.& reliquias ergo. L.E.A.angulus.14.22.earūdem erit: qualium uero quatuor recti sunt.360.taliū.72.11.Tot ergo gradibus stella a maxima longitudine. In prima oppositione in zodiaco distabat.

C Designetur rursus secundā oppositionis descriptio: quoniam igitur angulus. B.F.M.taliū supponitur esse.2.50.qualium quatuor recti sunt.360.qualium duo recti sunt.360.taliū.5.40.erit etiam arcus linea D.I.taliū.5.40.qualium est circulus qui rectangulo. D.F.I.circumscribitur.360.arcus uero linea F.I.174.20.ad semicirculum reliquorum chordā igitur etiā suā. D.I.quidem taliū ent.5.55.qualium est. D.F.quā rectum angulum subtendit.120.F.I.autem.119.51.earundem/qualium igitur est. A.F.linea.2.45.& D.B.excentrici semidiameter.60.taliū etiam erit linea D.I.0.8.& I.F.2.45.proxime pereadē uero linea etiam. I.B.60.proxime earundem erit & reliqua. B.T.taliū.57.15.qualium est. E.T.linea.0.16.sic E.B.quoq; quā rectum angulum subtendit.57.15.earūdem colligitur/qualium igitur est. E.B.quā rectum subtendit.120.taliū. E.T.quoq; erit.0.33.& arcus quoq; suus taliū.0.32.qualium est circulus qui. B.E.T.rectangulo circumscribitur.360.quare angulus etiam F.B.T.taliū.0.32.qualium duo recti sunt.360.totus autem. B.E.M.6.12.earundem/qualium uero quatuor recti sunt.360.taliū.3.6.distabat ergo etiam a minima longitudine ad praecedentia/in secunda oppositione stella Louis gra.3.6.demonstrataq; fuit distare ad successionem in prima oppositione ad secundā apparenſis distantia reliquorum ad semicirculum grad.104.43.sic enī per obſeruationes perspectū est.

C Designetur etiam tertia oppositionis descriptio: quoniam igitur M.F.G.angulus taliū demonstratus est.30.36.qualium quatuor recti sunt.360.qualium uero duo recti sunt.360.taliū.61.12.erit etiam arcus linea D.I.taliū.61.12.qualium est circulus qui rectangulo. D.F.I.circumscribitur.360.arcus uero linea F.I.reliquorum ad semicirculum.118.48.& chordā igitur etiam suā. D.I.quidem taliū erit.61.6.qualium est. D.F.quā rectū angulum subtendit.120.& F.I.103.17.earundem/qualium igitur est. D.F.linea.2.45.& G.D.excentrici semidiameter.60.taliū erit. D.I.linea.1.24.& F.I.2.21.& pereadē igitur quidem linea.59.59.earundem erit:& reliqua. C.T.57.37.taliū/qualium etiam. E.T.colligitur.2.48.sic etiam E.G.quā rectum angulum subtendit.57.41.earundem colligitur: quare qualium est. E.G.quā rectum subtendit.120.taliū E.T.erit.5.50.& arcus suus taliū.5.34.qualium est circulus qui rectangulo. E.C.T.circumscribitur.360.quare angulus etiam E.C.T.taliū est.5.34.qualium duo recti sunt.360.Totus uero. M.E.C.66.4.6.earundem/qualium uero quatuor recti sunt.360.taliū.33.23.totidem enim gradibus in tertia oppositione ad successionem a minima longitudine stella distabat: demonstrataq; est ab eadem minima longitudine ad praecedentia.3.6.gradibus.In secunda oppositione distare: quare apparenſis secunda ad tertiam oppositionem distantia componendorum graduum est.36.29.ut per obſeruationes etiam habuimus.

C Hinc patet quoniam in tertia oppositione obſeruatōs.14.23.gradus Arietis stella obtinebat distabat(ut demonstratum est) a minima longitudine ad successionem gradibus.33.23.q; minima excentricitatis ei⁹ longitudo.11.gradū pīscium tūc obtinebat.Maxima uero ex opposito.11.virginis: quare si centro. G.epicyclū. I.T.C.descripſerimus mediū qdē p longitudinalē motū a puncto. L.maximæ longitudinis excētrici gradū habebimus.210.26.angulus enī M.F.C.taliū demonstratus est.30.36.qualium quatuor recti sunt.360.arcum uero epicycli. T.C qui est a. T.minima epicycli lōgitudine ad punctum. C.ubi stella supponitur graduum.2.47.nam etiam angulus. E.C.taliū demonstratus est.5.34.qualium duo recti sunt.360.qualium uero quatuor recti sunt.360.taliū.2.47.quapropter oppositionis tertiae hoc est in primō Anno Antonini athir(secūdum egyptios) die.20.sequente.21.post mediā noctem horis.5.stella Louis ad medios mo-

tus perspecta per lōgitudinē quidē a maxima excētricī lōgitudine distabat gradibus 210.36. & obtinebat. 11.36.gra. Arietis per inēqualitatem uero a puncto. I. hoc est a maxima epicycli longitudine gra. 181.47.

C Demonstratio magnitudinis epicycli Louis.

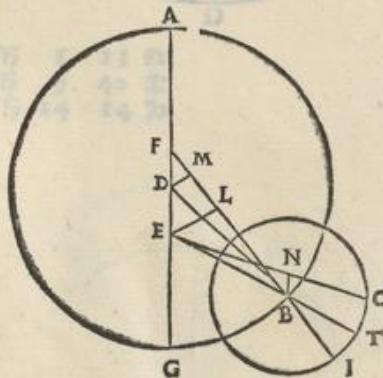
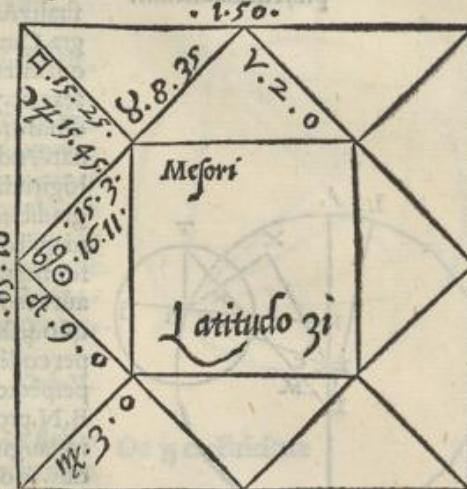
Cap. II.

O N S E Q U E N T E R postea ad demōstrandam epicycli magnitudinem obseruationem cōpimus quā in secūdo anno Antonini obseruauimus Messori sūm aegyptios die. 26. sequente. 27. ante ortum solis hoc est post mediā noctem quinq̄ proxime horis aequalibus. Medius enim motus solis. 16.11.gra. cancri obtinebat & erat in medio cōculo sūm astrolabiū 2.gra. Arietis quādō stella Louis ad splendida succularum perspecta cemebatur esse in gra. Geminorū. 15.45. perspiciebaturq̄ eūdē (cū centro lunæ quā australior erat) locū obtainere. quo quide tempore per expositas nobis cōputatiōes lunā mediae. 9.gr. Geminorum obtinuisse inuenimus. Inēqualitatis uero a maxima epicycli longitudine gra. 272.5. propterea uerū quidē motu eius in. 14.50. gradus Geminorū apparente uero in Alexandria. 15.45. Louis igitur stella. 15.45.gra. Geminorum similiter obtinebat. C Rursus qm̄ a tertia oppositione usq; ad expositam modo obseruationem unus aegyptiacus annus interfuit & dies. 276. quod tēpus (nulla enim sensibilis erit differētia) si hoc uniuersalius capiamus. lōgitudinis quidē gradus cōtinet. 53.17. Inēqualitatis uero. 218.31. Si ergo gradibus tertiae oppositionis accommodate hos addiderimus habebimus ad tēpus obseruationis lōgitudinis quidē ab eadē proxime maxima longitudine. 263.53. Inēqualitatis uero a maxima epicycli lōgitudine. 41.18. C His suppositis designetur rursus de scriptio similis dēmonstratiōni quā de Marte p̄nēissimus. Vbi epicycli situs ad successionē minima excētricī lōgitudinis habetur. Stellæ autē ipsius ad partē quā est post maximā epicycli longitudinē cōgrue accōmodateq; mediis motibus lōgitudinis & inēqualitatis quos hic exposuimus. Quoniā igitur medius a maxima excētricī lōgitudine sūm longitudinē motus graduū est. 263.53. erit ēt angulus. B.F.C.taliū. 83.53. qualiū quatuor recti sūt. 360. qualiū uero duo recti sunt. 360.taliū. 167.46. Arcus igit̄ ēt linea. D.M.taliū est. 167.46. qualiū est circulus qui rectāgulo. D. F.M.circūscribit. 360. Arcus uero linea. F.M.12.14. ad semicirculū reliquō. Chor dē igit̄ ēt sua. D.M.qdē taliū erit. 119.19. qualiū est. D.F. quā rectū angulum subtēdi. 110. F.M. aut. 12.47. earūdē quare qualiū est. D.F.linea. 2.45. & D.B. excentrici semidiāmeter. 60. talium etiā erit. D.M.2.44. proxime sed. F.M.0.18. & quoniā quadrati linea. D.M. subtractū a quadrato linea. D.B. facit quadratum linea. M.B. erit etiā linea. M.B. 59.56. per lōgitudinē earūdē. Similiter quoniā linea. F.M. ē qualis ē linea. M.L. & E.L. dupla est ad. D.M. erit etiā reliqua. L.B. taliū. 59.38. qualiū linea E.L. colligitur. 5.28. Iccirco etiā. E.B. quā rectū angulū subtēdit. 59.52. earūdem erit quare qualiū est. E.B. quā rectū subtendit. 120. talium erit. E.L. 10.58. proxime & arcus suus talium. 10.30. qualium est circulus qui rectāgulo. B.E.L. circūscribitur. 360. quare angulus quoq; E.B.F. talium est. 10.30. qualium duo recti sunt. 360. Erat autem etiam angulus. B.F.G. 167.46. & totus igitur. B.E.G. angulus. 178.16. earūdem erit. C Rursus quoniā. C. minima lōgitudo. 11.gra. proxime p̄scium obtinet & stella perspiciebatur in linea. E.C. 15.45. Geminorū gra. obtinere erit etiam angulus. C. E.G. talium. 94.45. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt 360. talium. 189.30. & reliquus. B.E.C. 11.14. earūdē quare arcus quoq; linea. B.N. talium erit. 11.14. qualium est circulus qui. B.E.N. rectāgulo circūscribitur. 360. & ipsa linea. B.N. talium. 11.44. qualium est. E.B. quā rectū angulum subtēdit. 120. qualium igitur est. E.B. linea. 59.52. & excentrici semidiāmeter. 60. talium etiā. B.N. erit. 5.50. similiter quoniā arcus. I.C. 41.18. graduum est. erit etiam angulus. I.B.C. talium quidem. 41.18. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 82.36. eratautē etiam. E.B.F. Angulus hoc est. I.B.T. 10.30. & reli-

Almagest.

De magnitudine
epicycli Louis

Aldebaran

quis igitur. T.B.C. erit. 71.6. earumdem. Sed angulus quoq; C.E.T. 11.14. earumdem de monstratus est. & reliquus igitur. B.C.N. 60.52. earumdem erit: quare arcus quoq; linea. B.N. talium erit. 60.52. qualium est circulus qui. B.C.N. rectangulo circumscribitur 360. B.N. autem chorda talium. 60.47. qualium est. B.C. quæ rectum angulum subtendit. n.o. quare qualium est. B.N. linea. 5.50. & excentrici semidiameter. 60. taliū etiam. B.C. epicycli semidiameter. 11.30. proxime/ quod nobis quærebatur.

¶ De emendatione periodicorum motuum Louis.

¶

Cap. III.

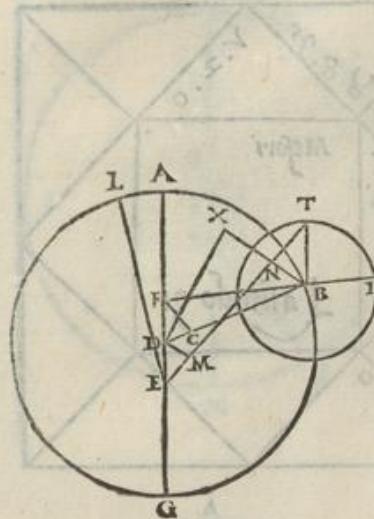
antiquariorum ad
antiquos

et libri

Cecundum Dionysium Virginionis mense qui ab ægyptiis epiphi uocitabat uel potius phao phi/fm Gauricum.

ON SEQUITUR autem periodicorum motuum gra unam rursus de priscis observationibus (quæ non ambigue conscripta est) accepimus per quam reperitur anno. 45. fm Dionysium Virginionis decima matutina Louis stella australis obexit Afinum, & est tempus annorum. 83. a morte Alexandri Epiphi fm ægyptios. 17. sequente. 18. in mane/ quando solem medium motu. 9.56. gradus Virginis obtinuisse inuenimus. Sed stella quæ vocatur astralis Afins cù sit in nebula Canceris in tempore quidem observationis nostræ. 11.3. gra. Cancri obtinebat, obtinuit ergo in observatione dicta gra. 7.33. Annis enim. 378. qui interfuerunt. 3.47. cognovit gradus/ quare stella quoq; Louis quæ tunc fixa ob texerat. 7.33. gra. Cancri obtinebat. Similiter qm̄ maxima longitudine in Virginis gradibus. 11. tempore nostro reperitur/ tempore observationis. 7.13. gra. eiusdem obtinere debet. Vnde patet apparere stellæ. 300. gradibus &. 20. sexagesimas a maxima excentrici longitudine tunc remotâ sufficie. Mediū uero solē ab eadē longitudine ad successionē gradibus. 2.43. **C**His suppositis designetur rursus descriptio similis demonstrationi quā de Marte habuimus/ cōsequētē dūtaxat motibus qui per observationes dati sunt/ quae situm quidē epicycli in. B. pūcto ante maximam longitudinem habet. Situm autē mediū solis motus parū post eadē longitudinem in pūcto. L. & propter hæc/ situm quoq; stellæ in. T. pūcto post. I. maxima longitudinis epicycli punctū cōiunctis semper eodē modo. F.B.I. &. D.B. &. B.T. &. E.T. lineis deductisq; ad lineā quidē. D.B. perpendiculari. F.C. ad lineā uero. E.T. perpendicularis. D.M. &. B.N. Ad lineā autem B.N. protracta hic perpendiculari. D.X. quæ faciat. D.M. &. N.X. parallelogramum rectangulum/qm̄ igitur angulus. A.E.T. qui reliquos ad circulū zodiaci unū post gradus. 300. & sexagesimas. 20. cōtinet taliū est. 59.40. qualium quatuor recti sunt. 360. & angulus. A.E.L. 2.43. Similiū erit etiā. L.E.T. totus hoc est. B.T.E.taliū. m. 61.23. qliū quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. taliū. 124.46. quare arcus quoq; linea. B.N. taliū erit. 124.46. qliū ē circulus q.B.T.N. rectangulo circumscribitur 360. Ipsa uero. B.N. linea taliū. 106.20. qualium est. B.T. quæ rectum angulū subtendit. n.o. qualium igit̄ est epicycli semidiameter. 11.30. taliū erit. B.N. linea. 10.12. **R**ursus qm̄ angulus. D.E.M. taliū esse supponit. 59.40. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. taliū. 119.20. & reliquus. M.D.E. 60.40. earumdem. Erit etiā arcus linea. D.M. taliū. 119.20. qliū est circulus qdē rectangulo circumscribitur. 360. & linea. D.M. taliū. 103.34. qualium est. E.D. quæ rectum angulū subtendit. 120. qualium igit̄ est. E.D. linea. 1.45. &. D.B. excentrici semidiameter. 60. taliū erit. D.M. 2.23. &. B.N. X. tota. 12.35. earumdem/ quare qualium est. B.D. quæ rectum angulum subtendit. 120. talium erit. B.X. linea. 25.10. & arcus suus taliū. 24.14. qualium est circulus. B.D.X. q̄ rectum angulo circumscribitur. 360. quare angulus quoq; B.D.X. taliū erit. 24.14. qualium duo recti sunt. 360. & reliquus. B.D.M. 155.46. earumdem. Totus autem. B.D.E. 116. 26. similiū/ & reliquus rursus. B.D.F. 143.34. earumdem/ quare arcus etiā linea. F.C. taliū erit. 143.34. qualium est circulus q.F.D.C. rectangulo circumscribitur. 360. Arcus uero linea. D.C. 36.26. ad semicirculum reliquo. Quapropter chordæ quoq; suæ F.C. quidē taliū. 113.59. qualium est. D.F. quæ rectum angulū subtendit. 120. D.C. aut 37.31. earumdem/ qualium igit̄ est. D.F. linea. 2.45. &. D.B. excentrici semidiameter. 60. talium etiā erit. C.F. 2.37. &. D.C. 0.52. & reliqua. C.B. 59.8. & propterea etiā. F.B. quæ rectum angulum subtendit. 59.12. earumdem/ quare qualium est. F.B. quæ rectum subtendit. 120. talium etiā. F.C. ent. 5.18. **A**rcus uero qui super ipsam ē/ taliū. 5.4. qualium est circulus. 360. qui rectum angulum. B.F.C. circumscribit. Quare angulus quoq;

F.B.D.taliū est.5.4.qualium duo recti sunt.360.Totus uero.A.F.B. quo motus lōgitudinis medius continetur earūdem.148.38.erit/qualiu uero quatuor recti sunt 360.taliū.74.19.Verum quoniā si angulus.I.B.T.cōpositus fuerit cum angulo B.F.G.& semicirculo simul hoc est si ab eo subtractus fuerit/angulus.D.F.B.facit agulū I.B.T.quo motus stellæ a maxima epicycli lōgitudine cōtinet.77.2.earūdē.
CDemōstratū itaq; nobis est q; in tēpore obseruationis propositæ stella Louis me-
dio motu moueri cōsiderata distabat per lōgitudinēa maxima excētrici lōgitudine
gradibus.285.41.obtainebatq; medio motu.22.54.gra.Ceminorū.Inæqualitatis au-
tēa maxima epicycli lōgitudine.77.2.
CFuitq; nobis etiā demōstratum q; in tēpo-
re tertiae oppositionis distabat ab eadem epicycli longitudine gradibus.182.47.ad/
didit ergo in tempore quod inter duas fuit obseruationes,hoc est in annis ægyptia-
cis.377.& diebus.118.una proxime hora minus post.345.integros inæqua-
litatis circulos/gradibus.105.45.quot nobis ferme post integros circulos per tabulas
mediorum motuum iam expositas colliguntur.Propterea q; ab istis diuum con-
stitutis motū/ex partione multitudinis graduum quæ ex circulis resolutis & ad
ditis gradibus cōgregatur per multitudinē dierū qui ex omni tēpore colligūtur.

CDe locis periodicorum motum Louis.

Cap.III.

VONIAM igitur hic rursus a primo Nabonassari anno Thot fm.
ægyptios die prima in meridie usq; ad prīscā obseruationē quā exposui
mus anni ægyptiaci sunt.506.& dies.316.proxime/quod tēpus cōtinet
post integros circulos/longitudinis quidē gradus.258.13.inæqualitatis
uero.290.58.Si hos accōmodate a locis obseruationū subtraxerimus:habebimus lo-
cos stellæ Louis in eodem cum aliis tempore mediiorum motuum lōgitudinis qdē
in gradibus librae.4.41.Inæqualitatis uero a maxima epicycli longitudine.146.4.
& per eadem maximam longitudinem excentritatis ipsius gradibus Virginis.2.9.

CDemōstratio excētricitatis Satumi & maximæ lōgitudinis eius.

Cap.V.

ED IAM cum reliquum ad pertractandum hunc locum sit/ut stellæ
Satumi inæqualitates & locos demōstremus.Primū rursus ad maximæ
lōgitudinis & excentricitatis considerationem tres(sicut etiam in aliis)
stellæ situs/stationes/Ad medium solis motum diametraliter oppositas
cecpimus.
CQuarum primā in Astrolabio obseruauimus in strumentis anno Adriani.ii.Pachon.fm ægyptios die.7.Sequente.8.uesperi/fuitq; in libræ gradu uno &
Sexagesimus.13.
CAlteram anno Adriani.17.æpippi fm ægyptios.18.Exacte autem
oppōsitionis & tempus & locum per obseruationes præcedentes sequentesq; coepi-
mus/inuenimusq; fuisse post meridiem diei.18.quatuor horis.In gradibus Sagitta-
rii.9.40.
CTertiā oppositionē.20.Anno Adriani Messori fm ægyptios die.24.ob-
seruauimus/tempusq; obseruationis exacte fuisse similiter cōputauimus in ipsa me-
ridie diei.24.locum etiā in Capricorni gradibus.14.14.Prima igitur harum distan-
tiarum quæ est a prima oppositione ad secundam annos continet ægyptiacos.6.&
dies.70.& horas.22.& gradus apparētis stellæ motus.68.27.
CA secunda uero ad ter-
tiam annos similiter ægyptiacos.3.& dies.35.& horas.20.& gradus similiter.34.34.
Colliguntur autem medii fm longitudinem motus uniuersalius considerati tem-
poris quidem primæ distantiæ gra.75.43.secundæ uero.37.52.
CHis distantiis suppo-
sitiois:quæ proposita rursus sunt per idem Theorema/ut prius in uno excentrico de-
monstremus hoc modo.Designetur enim(ne sepius eadē repetamus) similis eius/
dem demonstrationis descriptio/& quoniam.B.Garcus excentrici.34.34.zodiaci
gradus subtendere supponitur/erit profecto etiam angulus.B.D.G.hoc est.E.D.I.
qui est in centro zodiaci/taliū.34.34.qualium quatuor recti sunt.360.qualium
uero duo recti sunt.360.taliū.69.8.quare arcus quoq; linea.E.I.taliū erit.69.
3.qualium est circulus qui.D.E.I.rectāgulo circūscribitur.360..linea uero.E.I.68.
•qualium est.D.E.quæ rectum angulum subtendit.120.Similiter quo niam arcus

Almage.

De h̄ excētricitate

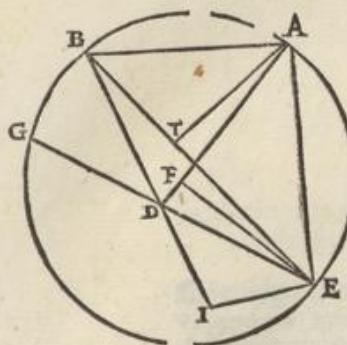
h̄	1	13	52
h̄	9	40	7
h̄	14	14	70

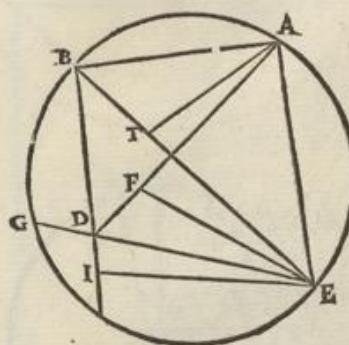
P 2

LIBER XI

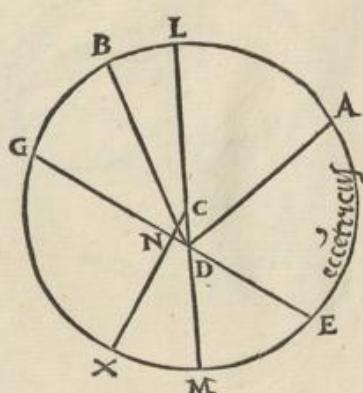
lineæ. B.G. 37.5. graduum est. Erit etiā angulus. B.E.G. qui est in circūferentia taliū 37.5. qualiuī duo recti sunt. 360. & reliquus. E.B.I. angulus. 31.16. earūdem / quare arcus lineæ. E.I. talium erit. 31.16. qualium est circulus qui. E.B.I. rectangulo circū scribitur. 360. Linea uero. E.I. talium. 32.20. qualium est. B.E. quæ rectum angulum subtendit. 120. qualium igitur. E.I. linea demonstrata est. 68.5. & E.D. 120. talium etiā B.E. erit. 25.4. Rursus quoniam arcus. A.B.G. totus. 103. gradus & sexagesimā unam ex utraq; distantia collectos zodiaci subtendit. Erit etiam. A.D.C. angulus q; est in centro zodiaci talium. 103. i. qualium quatuor recti sunt. 360. qua propter angulus quoq; A.D.E. qui deinceps est. 76.59. earūdem erit / qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 153.58. Quare arcus etiā lineæ. E.F. talium. 153.58. qualium est circulus qui. D.E.F. rectangulo circūscribitur. 360. ipsa uero linea. E.F. talium. 116.55. qualium est. D.E. quæ rectum angulum subtendit. 120. Similiter quoniam. A.B.C. arcus excentrici. 113.35. graduum colligitur. Erit etiam. A.E.G. angulus qui est in circūferentia talium. 113.35. qualium duo recti sunt. 360. Erat autem etiam angulus. A.D.E. 153.58. earūdem & reliquus igitur. F.A.E. earūde erit. 92.27. Quare arcus quoq; linea. E.F. talium erit. 92.27. qualium est circulus qui. A.E.F. rectangulo circūscribitur. 360. Ipsa uero linea. E.F. talium. 86.39. qualium est. A.E. quæ rectum angulū subtendit. 120. quare qualium. E.F. linea. 116.55. demonstrata est. & D.L. 120. talium etiā erit. E.A. 161.55. Rursus quoniam. A.B. Arcus excentrici graduum est. 75.43. erit etiam angulus. A.E.B. qui est in circūferentia talium. 75.43. qualiuī duo recti sunt. 360. quare arcus etiā lineæ. A.T. talium erit. 75.43. qualium est circulus qui. A.E.T. rectangulo circūscribitur. 360. Arcus uero linea. E.T. 104.17. ad semicirculū reliquorū. Chordæ igitur etiā sua. A.T. quidē talium erit. 73.39. qualium est. E.A. quæ rectum angulū subtendit. 120. E.T. autē. 94.45. earūdem / quare qualiuī. A.E. linea demonstrata est. 161.55. & D.E. 120. talium & A.T. erit. 99.23. & E.T. 127.51. Fuit autem etiam tota. E.B. linea demonstrata. 252.4. & reliqua ergo. T.B. talium erit. 124.50. qualium est. A.T. 99.23. Est autem quadratum lineæ. T.B. 15583.22. & quadratum lineæ. A.T. similiter. 9877.3. quæ composita faciunt quadratum lineæ. A.B. 25460.25. Erit ergo talium. A.B. linea per lōgitudinem. 159.34. qualium erit. E.D. 120. & E.A. 161.55. ter militer est autem ipsa linea. A.B. talium etiam. 73.39. qualium excentrici diametri. Si 120. propterea q; subtendit arcum graduum. 75.43. qualium igitur est. A.B. linea. 73.39. & excentrici diameter. 120. talium etiam erit. E.D. linea. 55.23. & E.A. 74.43. quare E.A. quoq; arcus excentrici graduū est. 77.1. Totus uero. E.A.B.C. 190.36. Reliquis autē. G.E. 169.24. Iccirco linea quoq; C.D.E. talium erit. 119.28. proxime qualium est excentrici diameter. 120. Capiatur igitur excētrici cētrū ita portionē. E.A. C. quæ maior semicirculo est. & sit punctū. C. ducatur per ipsum & D. cētrū. L.C.D.M. diameter quæ est per utraq; cētra. & ducatur a pūcto. C. ad lineā. G.E. perpendicularis ad circūferētiā usq; protracta. C.N.X. quoniam igitur qualiuī est. L.M. diameter. 120. talium tota linea. E.C. demonstrata est. 119.28. & E.D. 55.23. habebimus etiam reliquā. D.G. 64.5. earūdem. quare quoniam rectangulū quod cōtineat a lineis. E.D. & D.G. & q; illi rectangulo est quod fita lineis. L.D. & D.M. habebimus etiam rectangulum L.D. & D.M. linearum. 3549.9. talium qualium est. L.M. diameter. 120. Sed rectangulum linearū. L.D. & D.M. cum quadrato lineæ. D.C. facit quadratum semidiametri hoc est lineæ. L.C. Si ergo a semidiametri quadrato hoc est. 3600. subtraxeris 3549.9. reliquetur nobis quadrati lineæ. D.C. 50.51. earūdem erit ergo linea. D.C. quæ est inter centra. 7.8. proxime per longitudinem / talium qualium est excentrici diameter. 120. Rursus quoniam medietas lineæ. G.E. hoc est linea. E.N. talium ē 59.44. qualium. L.M. diameter. 120. Demonstrata est autem. E.D. quoq; linea. 55.23. earūdem / habebimus etiam reliqua. D.N. talium. 41.21. qualiuī erat. D.C. 7.8. quare qualiuī est. D.C. quæ rectū angulum subtendit. 120. talium erit ipsa. D.N. 73.11. & arcus suus talium. 75.10. qualiuī est circulus qui rectangulo. D.C.N. circūscribitur. 360. Angulus igitur etiā. D.C.N. talium erit. 75.10. qualium duo recti sunt. 360. qualiuī vero quatuor recti sunt. 360. talium. 37.35. Et quoniam in cētro excētrici est / habebimus etiā arcum. X.M. graduū. 37.35. Est autem etiam arcus. G.X. quæ ē medietas totius G.X. E.gra. 84.32. reliquus igitur etiam. G.L. qui est a minima longitudine ad tertiam

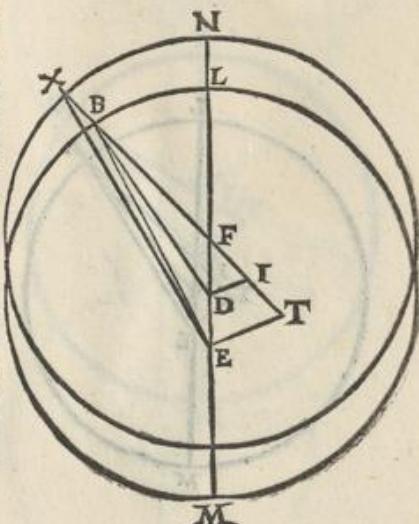
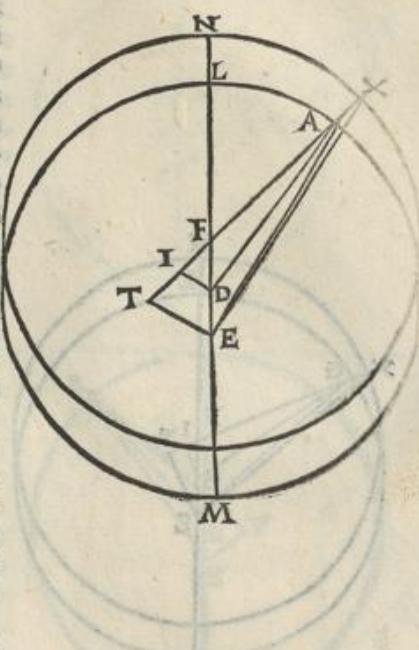
Ex codice græco

D. ex codice græco

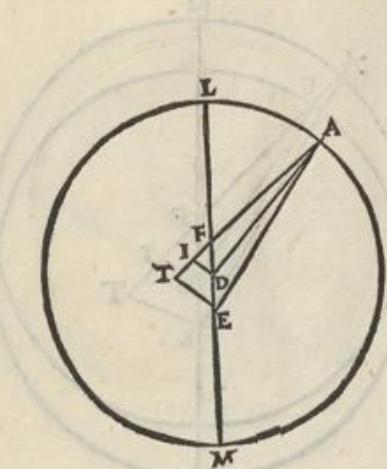
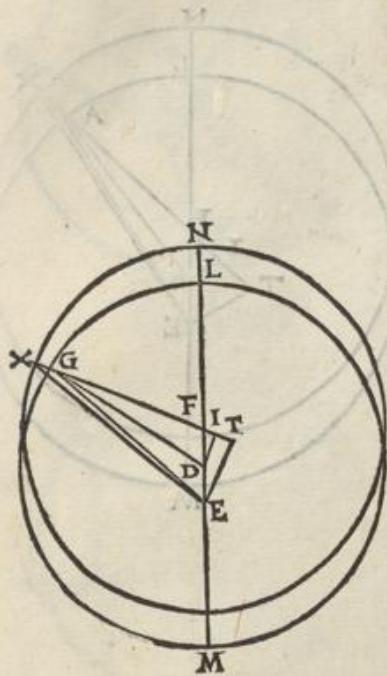

oppositionem graduum erit. 57. 43. Sed B.G. quoq; arcus. 37. 51. eoru dem supponi tur. Et reliquus igitur. L.B. qui est a maxima longitudine ad secundam oppositio nem graduum erit. 19. 51. Similiter quoniā arcus A.B.G. supponitur. 75. habebimus etiam reliquum. A.L. qui est a prima oppositione ad maximam longitudinem gra. 55. 51. Quoniam ergo rursus cétrū epicycli non in hoc excentrico fertur: sed in eo qui describitur centro quo. D.C. linea æqualiter diuiditur, & spatio lineæ C.L. com putauimus consequenter sicut & in ceteris differentias distantiarum quæ in zodia co apparent tāq; proportiones ædem proxime sint: si quis epicycli motum ad præ designatum excētricum qui zodiaci inæqualitatem facit traduceret. Designetur eni in simili demonstratione primæ oppositionis descriptio ad præcedētia. L. maxima figurata. Quoniā ergo. N.F.X. angulus æqualis fm longitudinem motus, hoc est angulus. D.F.I. taliū quidē. 55. 51. demonstratus est: qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. iii. 44. etiam arcus lineæ. D.L. talium. iii. 44. qualium est circulus qui. D.F.I. rectangulo circuſcribitur. 360. Arcus uero lineæ F.I. 68. 16. ad semicirculum reliquo. chordæ igitur etiam suæ. D.I. quidē talium erit. 99. 20. qualium est. D.F. quæ rectum angulū subtendit. 120. F.I. autem. 67. 20. ea, rūdem. quare qualium est linea. D.F. quæ inter centra est. 3. 34. &. D.A. excentrici se midiameter. 60. talium etiam erit. D.I. 2. 57. &. F.I. 2. 0. Quoniam igitur quadratū lineæ. D.I. subtractum a quadrato lineæ. D.A. facit quadratum lineæ. A.I. habebi mus & ipsam. A.I. 59. 56. earūdem similiter quoniā. F.I. linea æqualis lineæ. T.I. &. T.E. dupla ad. I.D. erit. A.T. tota talium. 61. 56. qualium est. E.T. 5. 54. Iccirco eti am. A.E. quæ rectum angulum subtendit. 62. 13. erit earūdem quare qualium est. A.E. quæ rectum angulum subtendit. 120. talium etiam erit. E.T. ii. 21. & arcus suus tali um. 10. 51. proxime/ qualium est circulus qui. A.E.T. rectangulo circuſcribitur. 360. Angulus igitur etiam. E.A.T. talium est. 10. 51. qualium duo recti sunt. 360. Rursus quoniā qualium est. E.T. linea. 5. 54. talium. F.X. quoq; semidiameter excentrici. 60. &. F.T. linea. 4. & tota. T.X. 64. habebimus etiam. E.X. quæ rectū an gulum subtendit. 64. 16. earūdem/ qualium igitur est ipsa. E.X. quæ rectum subten dit. 120. talium erit. T.E. ii. 21. & arcus suus talium. 10. 33. qualium est circulus qui rectangulo. E.T.X. circuſcribitur. 360. quare angulus etiam. E.X. T.talium est. 10. 33. qualium duo recti sunt. 360. Fuit autem etiam angulus. E.A.T. demonstratus. 10. 51. Erit igitur etiam reliquus. A.E.X. differentia (quæ quæruntur) angulus talium. o. 18. qualium duo recti sunt. 360. qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. o. 9. Sed stella in prima oppositione apparebat in. A.E. linea gradum unum, &. 13. fe xagesimas librae obtinens. Patet igitur si centrum epicycli non deferetur in circulo A.L. sed in. N.X. q; effet in punto. X. ipsius circuli. N.X. apparetq; E.X. linea præcedens situm. A.puncti. 9. sexagesimis. Obtineret igitur unum gradum librae & sexa gesimas quatuor. Designetur rursum secundae oppositionis in simili demonstratiōne descriptio ad successionem maximæ longitudinis figurata. Quoniam igitur N.X. arcus excentrici. 19. 51. graduum demonstratus est. Erit etiam angulus. N.F.X. tum ipse tum. D.F.I. qui est in uertice ipsius taliū. 19. 51. qualium quatuor recti sunt 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 39. 42. Quare arcus quoq; lineæ. D.I. talium erit. 39. 42. qualium est circulus qui rectangulo. D.F.I. circuſcribitur. 360. Arcus uero lineæ. F.I. 140. 18. reliquorum ad semicirculum. Chordæ igitur etiam suæ D.I. quidem talium est. 40. 45. qualium. D.F. quæ rectum angulum subtendit. 120. chorda uero. F.I. iii. 52. earūdem/ qualium igitur est. D.F. linea. 3. 34. &. D.B. semi diameter excentrici. 60. talium etiam. D.I. erit. 1. 13. &. F.I. 3. 21. Et quoniā quadratum lineæ. D.I. subtractum a quadrato lineæ. D.B. facit quadratum lineæ. B.I. erit etiam ipsa. B.I. 59. 59. proxime earūdem/ & similiter quoniā. F.I. linea æqualis est lineæ. I.T. &. E.T. dupla ad. D.I. habebimus etiam lineam. T.B. totam talium. 63. 20. qualium est. E.T. 2. 26. Iccirco etiam. E.B. quæ rectum angulum subteſit. 63. 23. earūdem/ quare qualium est ipsa. B.E. quæ rectum subtendit. 120. talium erit. E.T. 4. 36. & Arcus suus talium. 4. 24. qualium est circulus qui. B.E.T. rectangulo circuſcri vi Almage.

LIBER XI

bitur. 360. & sic angulus quoq; E.B.T. taliū erit. 4.24. qualium duo recti snt. 360. Similiter quoniam qualium est. X.F. semidiameter excentrici. 60. talium. F.T. linea colligitur. 6.42. erit tota linea. X.T. talium. 66.42. qualium. E.T. supponebatur. 2.26. Iccirco est. T.E.X. quæ rectum angulum subtendit. 66.45. earūdem erit. Qualū igitur est. E.X. quæ rectum angulum subtendit. 120. talium. E.T. erit. 4.23. & arcus suus talium. 4.12. qualium est circulus qui. E.T.X. rectangulo circumscribitur. 360. quare angulus quoq; E.X.T. talium est. 4.12. qualium duo recti sunt. 360. Est autem demonstratus angulus et. E.B.T. 4.24. earūdem & reliquus igitur. B.E.X.O. 12. earūdem erit. Qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. o.6. Pater igitur etiam hic quoniam in secunda oppositione stella apparenſ in. E.B. linea. 9.46. gra. Sagittarii obtinebat. Quod si in linea. E.X. apparet. 9.46. eiusdem gradus obtineret. Fuit autem demonstratum q; etiam in prima oppositione gra. 1. & sexagesimas quatuor librae, similiter obtinueret: quare perspicuum est q; apparenſ distantia quæ est in prima oppositione ad secundam si ad excentricum. N.X. consideraretur, colligatur. 68.42. gradus zodiaci. ¶ Designetur similiter tertiae oppositionis descriptio in eadem cū secunda lineatione. Quoniam igitur arcus. N.X. 57.43. grad. demonstratus est. Erat etiā angulus. N.F.X. hoc est. D.F.I. talium. 57.43. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 15.26. Quare arcus quoq; linea. D.I. talium erit. 15.26. qualium est circulus qui. D.F.I. rectangulo circumscribitur. 360. Arcus uero linea. F.I. 6.4.34. ad semicirculum reliquorum. Chordæ etiam igitur suæ. D.I. quidem talium erit. 101.27. qualium est. D.F. quæ rectum angulum subtendit. 120. F.I. autem. 6.4.6. earūdem. Qualium igitur est. D.F. linea. 3.34. & D.C. semidiameter excentrici. 60. talium quoq; D.I. quidem erit. 3.1.F.I. autem. 1.54. ¶ Et quoniam rursus quadratum linea. D.I. subtractum a quadrato linea. D.C. facit quadratum linea. G.I. habebimus etiā ipsam. G.I. 59.56. earūdem. Similiter quoniam. F.I. linea æqualis est linea. T.I. & E.T. dupla ad. D.I. habebimus etiam totam. C.T. talium. 61.50. qualium. E.T. linea colligitur. 6.2. Iccirco etiam. E.G. quæ rectum angulum subtendit. 62.8. earūdem erit. quare qualium est. G.E. quæ rectum subtendit. 120. talium etiam erit. E.T. 11.39. & arcus suus talium. 11.9. proxime qualium est circulus qui. G.E. T. rectangulo circumscribitur. 360. Quare angulus quoq; E.G.T. talium erit. 11.9. qualium duo recti sunt. 360. Similiter quoniam qualium est. X.F. semidiameter excentrici. 60. talium. F.T. quoq; colligitur. 3.48. habebimus totam quoq; linea. X.T. talium. 63.48. qualium erit. E.T. 6.2. Iccirco etiam. E.X. rectum angulum subtendentem. 64.5. earūdem qualium igitur est. E.X. quæ rectum subtendit. 120. talium erit. E.T. 11.18. & arcus suus talium. 10.49. qualium est circulus qui rectangulo. E.T.X. circumscribitur. 360. Quare angulus quoq; E.X.T. talium erit. 10.49. qualium duo recti sunt. 360. Demonstratus autem est etiam. E.G.T. angulus. 11.9. earūdem. Erit ergo reliquus quoq; G.E.X. o.20. earūdem. Qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. o.10. quare quoniam in tertia oppositione stella in. E.C. apparenſ linea. 14.14. Capricorni gra. obtinebat/patet quia si fuisset in linea. E.X. 14.14. eiusdem signi. gra. obtiuuisse, effteret rursus apparenſ a secunda oppositione uiq; ad tertiam distantia ad excentricum. N.X. considerata gra. 34.38. has distantias in eodem theoremate secuti inuenimus lineam quæ est inter centra zodiaci & eius excentrici qui æqualem epicycli motum continet lineam. E.F. talium. 6.50. proxime qualium est excentrici semidiameter. 60. Arcus autem eiusdem excentrici illum quidem qui est a prima oppositione ad maximam longitudinem gra. 57.5. illum uero qui est ab eadem longitudine ad secundam quidem oppositionem gra. 18.38. ad tertiam uero. 56.30. ¶ Suntq; rursus etiam hinc exacte magnitudines expositæ adiunctoræ, propterea q; differentiæ arcuū zodiaci ædem proxime superioribus per hæc quoq; colliguntur, & appartenentes distantia stellæ cum observationibus congrue inueniuntur sicut a similibus aperte nobis patebit. ¶ Designetur enim primæ oppositionis figura in excentrico solum quo epicyclus defertur. Quoniam ergo. A.F.I. angulus 57.5. gradus excentrici subtendens talium est. 57.5. qualium quatuor recti sunt. 360.

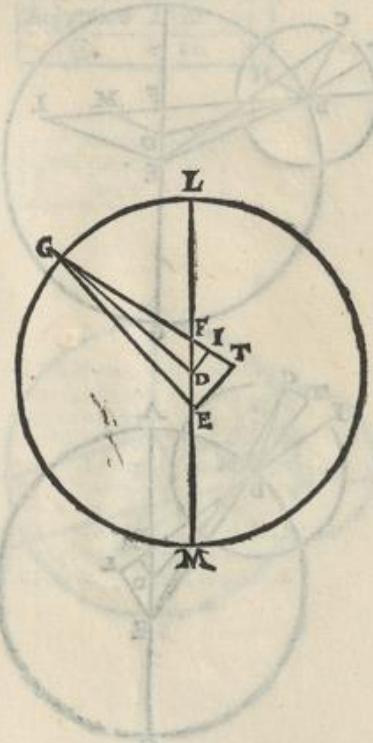
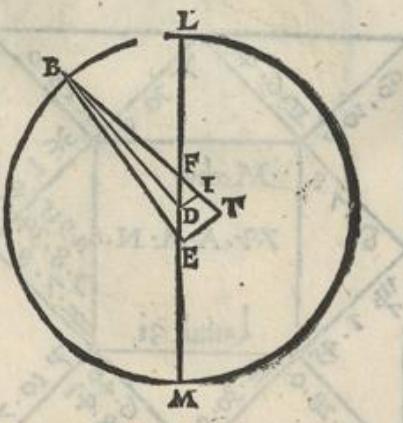
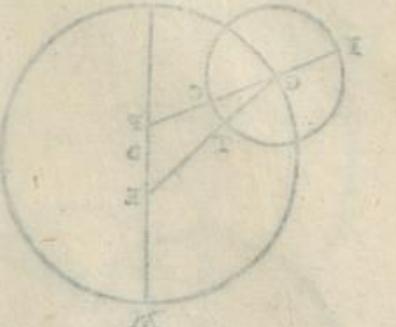
qualium uero duo recti sunt. 360. talium & ipse. D.F.I. angulus. 114. 10. erit etiam arcus linea. D.I. talium. 114. 10. qualium est circulus qui. D.F.I. reclangulo circuſcribitur. 360. Arcus uero linea. F.I. 65. 50. ad semicirculum reliquorum. Chordæ igitur etiam suæ. D.I. quidem talium erit. 100. 44. qualium est. D.F. quæ rectum angulum subtendit. 120. F.I. autem. 65. 13. earûdem. Quare qualium est. D.F. linea quæ inter centra est. 3. 25. & . D.A. excentrici semidiameter. 60. talium etiam erit linea D.I. 1. 52. & F.I. 1. 51. & quoniam rursum quadratum liuæ. D.I. subtractum a quadrato linea. D.A. facit quadratum linea. A.I. habebimus etiam ipsam. A.I. 59. 56. earûdem similiter quoniam linea. F.I. æqualis est linea. I.T. & E.T. dupla ad. D.I. habebimus etiam totum. A.T. talium. 61. 47. qualium. E.T. colligitur. 5. 44. Iccirco etiam. A.E. lineam quæ rectum angulum subtendit. 120. talium etiam erit. E.T. 11. 5. & arcus suus talium. 10. 36. qualium est circulus qui. A.E. T. rectangulo circuſcritur. 360. Quare angulus quoq. E.A.F. talium eirt. 10. 36. qualium duo recti sūt 360. sed. A.F.L. angulus. 114. 10. supponebatur & reliquo igitur. A.E.L. 103. 34. earûdem erit. Qualium uero quatuor recti sunt. 360. talium. 51. 47. totidem ergo gradibus in prima oppositione maximam longitudinem stella præcedebat.

CDefignetur rursum similis secundæ oppositionis figura. Quoniam igitur angulus. B.F.L. talium est demonstratus. 18. 38. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium & ipse angulus. D.F.I. 37. 16. erit & arcus. D.I. talium. 37. 16. qualium est circulus qui. D.F.I. reclangulo circuſcritur. 360. Arcus uero linea. F.I. 14. 44. ad semicirculum reliquorum. Chordæ igitur etiam suæ D.I. quidem talium erit. 38. 20. qualium est. D.F. quæ rectum angulum subtendit 120. F.I. autem. 11. 43. earûdem. qualium igitur est. D.F. linea. 3. 25. & D.B. semidiameter excentrici. 60. talium etiam erit. I.D. 1. 5. & F.I. 3. 14. & quoniam quadratum linea. D.I. subtractum a quadrato linea. D.B. facit quadratum linea. B.I. habebimus etiam lineam. B.I. 59. 59. earûdem. Similiter quoniam. I.F. linea æqualis est linea. I.T. & E.T. dupla est ad lineam. D.I. habebimus etiam totam. B.T. talium. 63. 13. qualium. E.T. colligitur. 2. 10. & iccirco etiam lineam. E.B. qua rectus angulus subtendit. 63. 15. earûdem qualium igitur est ipsa. E.B. quæ rectum subtendit. 120. talium etiam erit. T.E. 4. 7. & arcus suus talium. 3. 56. qualium est circulus qui. B.E.T. rectangulo circuſcritur. 360. quare angulus etiam. E.B.F. talium erit. 3. 56. qualium duo recti sunt. 360. Sed angulus etiam. B.F.L. 37. 16. earûdem suppositus fuit. Et reliquo ergo. B.E.I. earûdem erit. 33. 20. qualium uero quatuor recti sunt 360. talium. 16. 40. quare in secunda etiam oppositione. 16. 40. distare ad successio nem a maxima longitudine stella profecto apparebat. Fuit autem demonstrata etiam in prima oppositione. 51. 57. gradibus eandem longitudinem præcedere. Colligitur ergo apprens a prima oppositione ad secundam distantiâ qui ab eadem parte capiuntut. 68. 27. Sicut etiam per obſeruationes habuimus.

CDescribatur etiam tertiae oppositionis figura: quoniam igitur angulus. C.F.L. talium. 56. 30. demonstratus est. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti. 360. talium etiam ipse. & D.F.I. 11. 13. erit etiam arcus linea. D.I. talium. 11. 13. qualium est circulus qui. D.F.I. reclangulo circuſcritur. 360. Arcus uero linea. F.I. 67. ad semicirculum reliquorum. Chordæ igitur etiam suæ. D.I. quidem talium est. 100. Sexagesimatum 4. 4. qualium est. D.F. quæ rectum angulum subtendit. 120. Arcus uero. F.I. 66. 14. earûdem. quare qualium est. D.F. linea. 3. 25. & D.C. excentrici semidiameter. 60. talium. D.I. quoq. linea erit. 2. 51. & I.F. 1. 53. & quoniam rursus quadratum linea. D.I. subtractum a quadrato linea. D.C. facit quadratum linea. G.I. habebimus etiam ipsam. I.G. 59. 56. earûdem. similiter quoniam. F.I. linea æqualis est linea. I.T. & E.T. dupla ad. D.I. habebimus totam. C.T. talium. 61. 49. qualium C.T. quoq. linea colligitur. 5. 42. Iccirco etiam. E.C. quæ rectum angulum subtendit. 6. 5. earûdem est. qualium igitur est ipsa. G.E. qua rectus angulus subtendit. 120. talium etiam erit. E.T. 11. 1. & arcus suus talium. 10. 32. qualium est circulus qui. G.E. T. rectangulo circuſcritur. 360. Quare angulus etiam. E.C.T. talium est. 10. 32. qualium duo recti sunt. 360. Quare angulus etiam. E.C.T. talium est. 10. 32. qualium duo

Almagest.

P 4

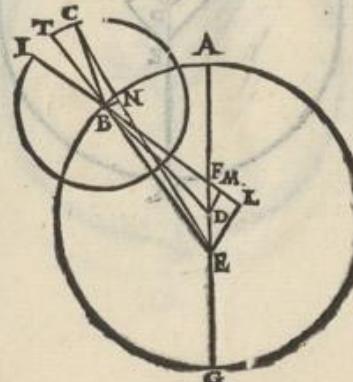
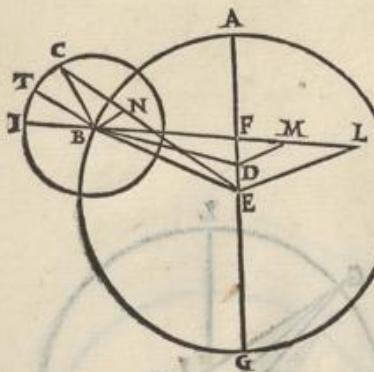
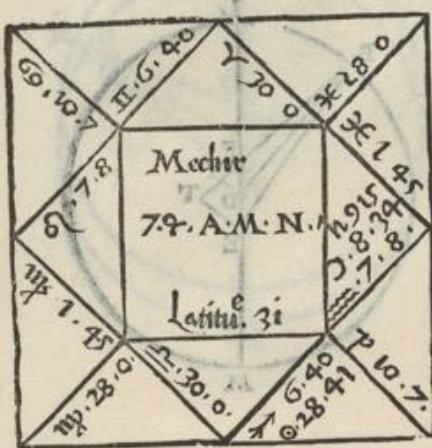
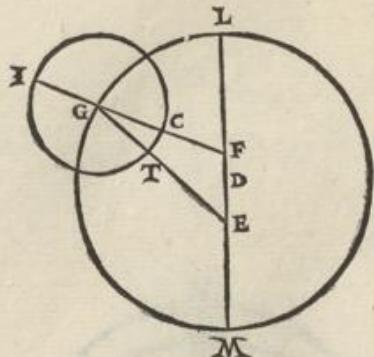

recti sunt. 360. Sed angulus quoq; G.F.L. 113. earūdem supponitur: & reliquus igif G.E.L. 101. 28. earūdem erit: qualiu uero quatuor recti sunt. 360. talium. 51. 14. tot ergo gradibus etiam in tertia oppositione stella distabat a maxima lōgitudine ad successionem. Sed in secunda quoq; oppositione ab eadem longitudine similiter distabat grad. 16. 40. quare apparenſ a secunda oppositione ad tertiam distantia. 34. 34. ipsius excessus graduum est sicut rurſum per obſeruationes habetur. Verum quoniam in tertia quoq; oppositione. 14. 14. Capricorni gra. ſtella obtinebat diſtibat q; a maxima longitudine ad ſucceſſionem gradibus. 51. 14. perſpicuum hinc eſt q; maxima excentricitatis eius longitudo. 23. gra. Scorpionis obtinebat. Minima uero. 23. Tauri per oppositionem. ¶ Quare ſi centro. C. epicyclum. T. I. C. deſcripſerimus: habebi mus hinc medium a maxima excentrici longitudine motum epicycli ſecundum lōgitudinē demonstratorū graduū. 56. 30. T. C. uero arcu epicycli gra. 5. 16. propterea q; E. G. F. quoq; angulus taliū. 10. 31. demōſtratus fit: qualiu duο recti ſunt. 360. quia e. I. T. quoq; arcus a maxima epicycli lōgitudine ad ſtellā. 174. 44. graduū reliqut. In tempore igif tertiae oppositionis hoc eſt in. 20. anno Adriani Mefiori (fm ægyptios) die. 14. ſtella Saturni fm medios motus cōſiderata p lōgitudinē qdē diſtibat a maxima excentrici lōgitudine gradibus. 56. 30. obtinebat q; Capri. gradus. 19. 30. In aequali tatis aut a maxima epicycli lōgitudine gra. 174. 44. quæ nobis erant inueniēda.

¶ Demonſtratio magnitudinis epicycli Saturni.

Cap. VI.

ON SEQUITUR rurus ad demonſtrādā epicycli magnitudinē cōcēpimus obſeruationē quā ipſi obſeruauimus ſecūdo Antonini anno Mechir fm ægyptios die. 6. ſequete. 7. ante mediam noctē horis qua tuor erat enim in medio cōcli (fm Astrolabii) ultimus Arietis gradus & mediū Sol. 28. 41. Sagittari gra. obtinebat. Tunc igitur ſtella Saturni ad ſplendidā ſuccularum perſpecta. 9. 15. Aquarii gradus obtinebat. Diſtibat autem a cōtro Lunæ ad ſucceſſionē medietate unius gra. proximæ. Tatum enim a boreali cornu ipſius diſtibat. Sed luna fm medium motum ſuum obtinebat. Tunc gra. Aquarii. 8. 55. & in aequalitatis a maxima epicycli lōgitudine. 174. 15. quare uerus quoq; motus ſuus 9. 40. Aquarii gradus obtinere debebat. Apparenſ autem in Alexandria motus. 8. 34 graduum erat. Quare ſic quoq; ſtella Saturni quoniam a centro ipſius ad ſucceſſionē medio gradu proxime diſtibat. 9. 15. Aquarii gradus obtinere debebat: diſtare q; ab eadem excentrici longitudine quæ in tam breui tempore nullo motu (de quo cu randum ſit) progreſſa eſt gradibus. 76. 4. Quoniam uero tempus quoq; a tertia op poſitione ad hanc uſq; obſeruationem duonū eſt ægyptiacorum aīog. & dierū. 167. & horarū. 8. In quo tempore Saturni ſtella uniuersaliſius mouetur per lōgitudinē qui dem. 30. gra. & ſexageſtimis. 3. In aequalitatis autem gradibus. 134. 24. hos gra. ſi prædictis oppositionis tertiae locis addiderimus/habebimus in tempore huius obſeruationis longitudinis quidem a maxima excentrici longitudine gradus. 86. 33. In aequalitatis autem a maxima epicycli lōgitudine. 309. 8. ¶ His ita ſuppositis deſignatur rurus ſumilis demonſtrationis figura quæ habebat epicycli quidem ſitum ad ſucceſſionem maximæ lōgitudinis excentrici. Stellæ uero ad præcedentia maximæ lōgitudinis epicycli conſequenter ad expoſitos ipſorū motus/quoniam ergo. A. F. B. angulus hoc eſt. D. F. M. taliū eſſe ſupponitur. 86. 33. qualiu quatuor recti ſunt. 360. q; um uero duo recti ſunt. 360. talium. 173. 6. erit arcus linea. D. M. taliū. 173. 6. qualiu um eſt circulus. qui. D. F. M. rectangulo circuſcribitur. 360. arcus uero linea. F. M. 6. 54. ad ſemicirculum reliquorum. Chordæ etiā iigitur ſuæ. D. M. quidē taliū erit. 119. 47. qualium eſt. D. F. quæ rectum angulū ſubſedit. 110. M. F. autem. 7. 13. earūdem, quare qualium eſt. D. F. linea quæ inter centra eſt. 3. 25. & D. B. ſemidiameeter excentrici. 60. talium. D. M. quoq; linea erit. 3. 25. proxime & F. M. 0. 12. & quoniam quadratum linea. D. M. ſubtractum a quadrato linea. D. B. facit quadratum linea. B. M. habebimus etiam ipſam. B. M. 59. 54. earūdem ſimiliter quoniam linea. F. M. aequalis eſt linea. M. L. & E. L. dupla ad. D. M. habebimus etiam totam. B. L. talium. 60.

sexagesimorumq; 6. qualium ipsa. E. L. colligitur. 6. 50. Iccirco etiam lineam. E. B. quæ rectum angulum subtendit. 60. 9. earundem quare qualium est. E. B. quæ rectum subtendit. 120. talium etiam erit. E. L. linea. 13. 33. & arcus suus talium. 12. 58. qd; lium est circulus qui. B. E. L. rectangle circumscribitur. 360. angulus igitur etiā. E. B. F. talium est. 12. 58. qualium duo recti sunt. 360. sed angulus quoq; A. F. B. 173. 6. earundem supponitur: & reliquus igitur. A. E. B. 160. sexagesimorumq; octo earundem erit: sed angulus. A. E. C. qui apparentem stellæ a maxima longitudine distans, tiam continet. 76. 4. talium suppositus est qualium recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 151. 8. & reliquum igitur. C. E. B. angulum. 8. 0. earundem habebimus: arcus igitur etiam linea. B. N. talium erit. 8. qualium est circulus qui. B. E. N. rectangle circumscribitur. 360. ipsa uero linea. B. N. talium. 8. 22. qualium est E. B. quæ rectum angulum subtendit. 120. quare qualium est. B. E. linea. 60. 29. & semidiameter excentrici. 60. talium etiam erit. B. N. 4. 13. ¶ Rursus quoniam stellæ distabat a maxima epicycli longitudine gradibus. 309. 8. erit reliquus quoq; arcus I. C. graduum. 50. 52. angulus igitur etiam. I. B. C. talium. 60. 52. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 101. 44. erat autem etiam. E. B. F. hoc est. I. B. T. angulus. 12. 58. & reliquus igitur. T. B. C. talium erit. 88. 46. qualium angulus. C. E. B. demonstratus est. 8. reliquum ergo etiam. B. C. N. angulum. 80. 46. earundem habebimus: quare arcus quoq; linea. B. N. talium erit. 80. 46. qualium est circulus qui. B. C. N. rectangle circumscribitur. 360. ipsa uero linea B. N. talium. 77. 45. qualium est. B. C. quæ rectum angulum subtendit. 120. qualium igitur. B. N. linea. 4. 13. demonstrata est: & semidiameter excentrici. 60. talium habebimus. B. C. semidiametrum epicycli. 6. 30. proxime collectumq; ita nobis est qd; maxima saturni longitudo. 23. grad. scorpionis in principio imperii Antonini obtinebat quoq; qualium est semidiameter deferentis epicyclum excentrici. 60. talium etiā. 6. 50. i centra zodiaci & excentrici. 60. motum æqualem facit. 6. 50. & semidiameter epicycli. 6. 30. earundem quæ nobis erat inuenienda.

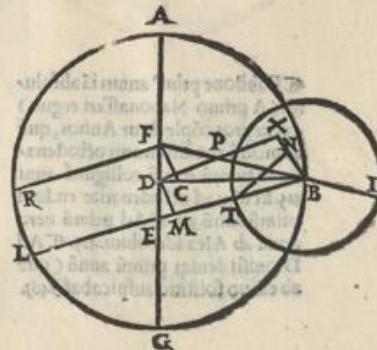
¶ De periodicorum saturni motuum emendatione.

Cap. VII.

VM AVTEM reliquum sit ut emendationem periodicorum motuum demonstremus: cæpimus ad hæc rursus unam de præcis observationib; quam non ambigue conscriptam reperimus. In qua declaratur qd; in. 82. anno (secundum chaldeos) Xanthici die quinto Vespere, fuit saturni stella sub australi uirginis humero digitis duobus: & est annus a Nabonassaro. 519. Tybi secundum ægyptios dies. 14. uesperi in quo solem medium inuenimus in. 6. 10. gra. pisciū fuuisse: sed fixa etiam quæ est in australi uirginis humero: in nostro quidem observationis tempore in. 13. 10. uirginis gradibus erat: in tempore autem observationis expositæ (quoniam annis. 366) congruunt fixarum motui gradus. 3. 40. Tunc manifestum est qd; eius locus erat in uirginis gradibus. 9. 30. Totidem igitur saturni stella etiam obtinebat. propterea qd; australior erat qd; ipsa fixa duobus digitis. ¶ Similiter quoniam maxima eius longitudo in. 13. gradus scorpionis tempore nostro esse demonstrata est: debebat tempore observationis expositæ. 19. 20. scorpionis gradus obtinuisse: unde colligitur qd; apparet stella tunc a maxima illius temporis longitudine distabat in zodiaco gradibus. 190. 10. medius uero sol ab eadem longitude gradibus. 106. 50. His suppositis designetur rursus similis demonstrationis figura quæ epicycli situm ad præcedentia maximæ longitudinis excentrici habear: folis uero ad præcedentia minimæ longitudinis æquidistantemq; ipsi linea a centro epicycli ad stellam. Quoniam igitur saturni stella præcedere maximam longitudinem cernebatur, reliquis ad unum circulum gradibus. 69. 50. erit etiam. A. E. T. angulus quium sit in centro zodiaci talium. 69. 50. qualium quatuor recti sunt. 360. qualium uero duo recti sunt. 360. talium. 139. 40. sed. A. E. L. solaris distatiaæ angulus talium. 106. 50. esse supponitur: qualium quatuor recti sunt. 360. qd; lium uero duo recti.

Secundus:	Mense:	Die
Chaldeos	Xanthici	5
Ægyptios	Tybi	14
○	6 10	X

17. 11. 17
17. 11. 17
17. 11. 17

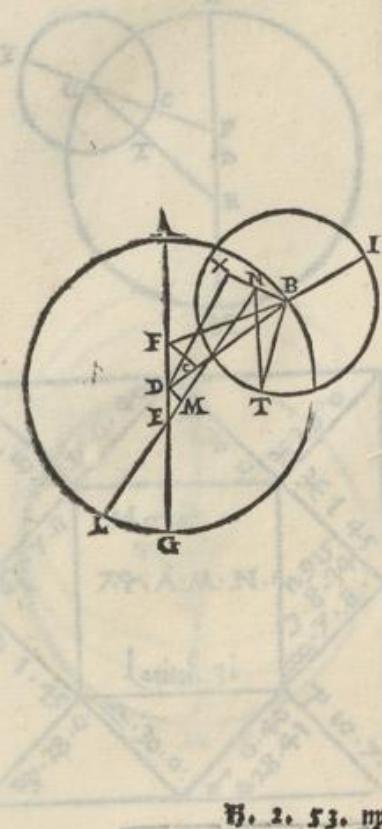
CT.E.L.hoc est.B.T.E.eqdi
stantes eni sunt.B.T.&E.L.

sunt.360.taliū.213.40.Totus igitur angulus.L.E.T.hoc est.E.T.B.equidistantes
enim sunt.L.E.&T.B.lineæ talium est.353.20.qualium duo recti sunt.360.& re-
liquus.B.T.N.6.40.earundem:quare arcus etiam lineæ.B.N.taliū est.6.40.
qualium est circulus qui.T.B.N.rectangulo circumscribitur.360.chorda uero.B.N.
taliū.6.58.qualium est.B.T.quæ rectum angulum subtendit.120.qualium igitur
est.B.T.semidiameter epicycli.6.30.taliū erit linea.B.N.0.23.similiter quoniam
angulus.A.E.T.taliū est.139.40.qualium duo recti sunt.360.&E.D.M.angu-
lus.40.20.earundem/erit etiam arcus lineæ.D.M.taliū.139.40.qualium est cir-
culus qui.D.E.M.rectangulo circumscribitur.360.ipſa uero linea.D.M.taliū.12.
39.qualium est.E.D.quæ rectum angulum subtendit.120.quare qualium est.E.D.
linea quæ inter centra est.3.25.&D.B.semidiameter excentrici.60.taliū erit.D.
M.hoc est.X.N.3.12.Tota uero.B.N.X.linea.3.35.taliū qualium est.F.B.quæ re-
ctum angulum subtendit.60.qualium igitur est.D.B.quæ rectum angulū subten-
dit.120.taliū etiam erit.B.X.7.10.&arcus suus.6.52.taliū qualium est circulus q
D.B.X.rectangulo circumscribitur.360.quare angulus etiam.B.D.X.taliū est.6.
52.qualium duo recti sunt.360.&reliquus.B.D.M.173.8.earundem.Totus uero
angulus.B.D.E.213.28.similiter & reliquus.B.D.A.146.32.earundem quare arcus
etiam lineæ.F.C.taliū erit.146.32.qualium est circulus qui.D.F.C.rectangulo cir-
cumscribitur.360.arcus autem lineæ.D.C.33.28.ad semicirculum reliquorum.Chor-
dæ igitur etiam suæ.F.C.quidem taliū erit.114.55.qualium est.D.F.quæ rectum
angulum subtendit.120.D.C.uero.34.33.earundem:quare qualium est.D.F.quæ
inter centra est.3.25.&D.B.semidiameter excentrici.60.taliū.F.C.quoq; ent.3.
17.&D.C.0.59.reliqua uero linea.C.B.taliū.59.1.qualium.F.C.est.3.17.idcirco
etiam.F.B.quæ rectum angulum subtendit.59.6.earundem:quare qualium est.F.
B.quæ rectum subtendit.120.taliū erit.F.C.6.40.&arcus suus taliū.6.11.qua-
lium est circulus qui.B.F.C.rectangulo circumscribitur.360.quare angulus quoq;
F.B.C.taliū est.6.22.qualium duo recti sunt.360.erat autem etiam.A.D.B.angu-
lus.146.32.totum igitur.A.F.B.angulum qui medium secundum longitudinem
motum continet.152.54.earundem habebimus:qualium uero quatuor recti sunt
360.taliū.76.27.quas obres saturni stella in obſeruationis expositis tempore di-
ſtabat secundum mediæ longitudinis motum a maxima longitudine gradib⁹.283.
33.& obtinebat gradus virginis.2.53.Verum quoniam solis etiam medius in motu gra-
duum ſupponif.106.50.si.360.unius circuli gradus eis addiderimus & a factis.466
50.longitudinis gradus.283.33.subtraxerimus/habebimus in eodem tempore gra-
duis etiam inæqualitatis a maxima epicycli longitudine.183.17.**C**Quoniam igitur
in tempore obſeruationis expositæ quod fuit in.519.anno a Nabonassaro Tybi
die.14.ueſperi demonstrata est saturni stella diſtare a maxima epicycli longitudine
gradibus.183.17.In tempore uero tertiae oppositionis hoc est in anno.883.A nabo-
nassaro Meſſori.24.in meridie gradibus.174.44.patet q; in tempore annorum egyptiacorum.364.& dierum.219.mota est (poſt.357.integros circulos) gradibus in-
æqualitatibus.351.27.quot fere ab expositis mediis motibus rurſum colliguntur.
Hinc enim etiam diurnum medium motum conſtituimus diuīſa multitudine gra-
duum/in multitudinem dierum.

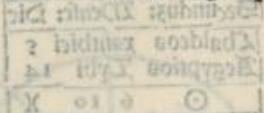
CDe locis periodicis saturni motuum in tempore Nabonassari. Cap.viii.

CBabilone prim⁹ annus iā abſolu-
tus(A primo Nabonassari regno)
438.integros cōpleteſtū Annos, que
admodū ab euthimoniſt ostodenari-
eia ad primū Annū colliguntē anni
315.Et uſq; ad ostodenariei euodxi
primū annū.353.**C**Ad primū uero
annū ab Alexāndri obitu.425.**C**Ad
Dionisi deniq; primū annū (que
ab eſtū ſolſtio auſpicabat)465.

VONIAM ICITVR a primo etiam nabonassari anno thot, ſe-
cundum ægyptios/die primo in meridie uſq; ad expositam ob-
ſeruationem tempus interfuit ægyptiacorum annorum.58.Diem.113.
& horarum.6.quo tēpore(reieciſ integris circulis)continetur mot⁹ ſe-
cundum longitudinem graduū.216.10.& inæqualitatis.149.15.si hos gradus a lo-
cis in obſeruatione habitis subtracterimus habebimus in tēpore Nabonassari ſte-
lam saturni medio motu ſecundum longitudinem in gradibus capricorni.26.43.
inæqualitatis autem a maxima epicycli longitudine habebimus gradus.34.2.& per-

15. 2. 53. np

Anni Dies: Horæ:
364 219 18

eadem maximam quoq; epicycli longitudinem in scorponis gradibus. 14.10.
quæ nobis erat inuenienda.

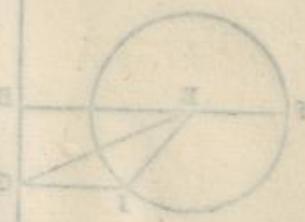
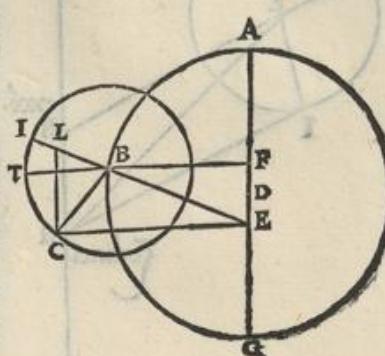
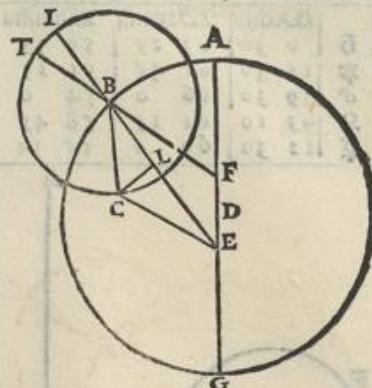
CQuomodo a periodicis motibus apparētes ac ueri per lineas capiunt^s. Cap.IX.

VOD VERO etiā quersim datis periodicis arcubus: tū eo qui æqualē excentrici motū contineat, tum arcu epicycli apparentes hinc quoq; stellariū motus facile per lineas capiantur: per eadem nobis pspicuum erit. **C**Si enim in simplici excentrici & epicycli descriptione coniūxerimus lineas F.B. T. & E.B.I. dato medio motu loogitudinis hoc est angulo A.F.B. dabū tur (secūdū utrasq; suppositiones per ea quæ demonstrata sunt) tā angulus A.E.B. & E.B.F. hoc est. L.B. T. q̄ proportio lineæ E.B. ad semidiametru epicycli stella enī exempli gratia. In C puncto epicycli supposita coniunctisq; lineis E.C. & B.C. datur: arcu T.C. si nō quemadmodū in conuersa demonstratione a centro epicycli ad lineam E.C. sed a puncto C. ubi stella est lineam E.B. duxerimus perpendicularē. C. L. erit etiam totus angulus I.B.C. datus & iccirco proportio quoq; C.L. & L.B. linearū ad lineas E.B. & B.C. & consequenter totius E.L.B. lineæ pportio ad lineam L.C. dabit^s, quare angulo quoq; C.E.L. dato: totus angulus A.E.C. nobis collectus erit, continebitq; apparentem stellæ a maxima longitudine distantiam.

CDe faciendis inæqualitatibus tabulis.

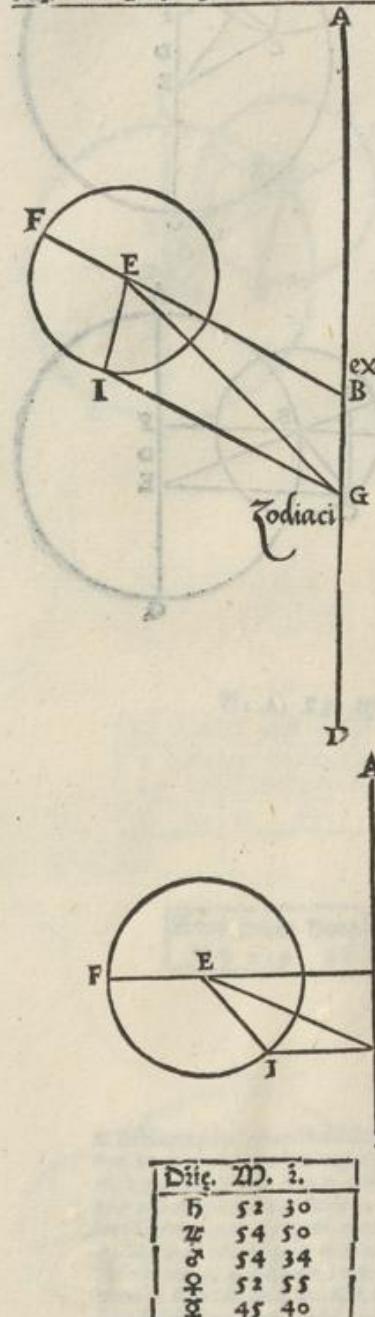
Ca.X.

ER V M ne semper apparentes mot⁹ per lineas computemus, hic enim modus præpositum quidem exquisite demonstrat. Sed durior atq; diffi cilior ad computationes est: composuitimus q̄ utiliter & q̄ proxime ueri tati potuimus tabulam per singulos quinq; planetarum quæ inæquali tates eorum particulariter collatas continent: ut dati periodicis motibus a maxima singulorum longitudine apparentes quoq; motus facile per eas computemus: est autem una quæq; tabula rursum (mediocritatis causa) uersuum. 45. & ordinum octo: quorum duo primi numeros mediiorum motuum (sicut etiam in sole, ac luna) continebunt. Ita ut in primo. 180. gradus a maxima longitudine conscribantur, **C**In secundo reliq; ad semicirculum. 180. ab inferioribus ad superiora: sic numerus graduum. 180. in ultimo utriusq; ordinis uersu conscribetur: fecimus autem incre menta in ipsis in quindecim quidem primis uersibus per sex gradus. In. 30. uero se quentibus per tres, nam excessus etiam arcuum inæqualitatis iuxta quidem maxi mas longitudines minus inter se differunt. Iuxta uero minimas citius differentiam inter se accipiunt. **C**De duobus autem ordinibus qui deinceps sūt tertius quidem continebit additiones subtractionesq; factas propter excentricitatem maiorem in numeris congruentibus mediis secundum longitudinem motus simpliciter tamen captas, quasi centrum epicycli defereretur in excentrico quo motus æqualis contineat. **C**Quartus autem & quintus collectas additionum subtractionumue differētias: propterea q̄ non in dicto excentrico, sed in alio centrum epicycli defertur. Mo dus uero per quem utrumq; istorum & simul: & seorsum per lineas inuenitur per multa iam nobis exposita theorematā facilis intellectu est. **C**Hic tamen ut hæc inæ qualitatibus zodiaci æquatio ante oculos ponatur: in duobus ordinibus exposita est: quamuis ad usum etiam unus ordo ex additione subtractione ue collectus sufficeret: singuli autem ordines de tribus qui deinceps sequuntur factas penes epicyclum additiones subtractionesq; continebunt: quæ rursum simpliciter captæ sunt: & quasi maximæ minimæq; longitudines in quibus captæ sunt ad uisus nostri distantiam considerentur: qui etiā demonstrationis modus facilis intellectu factus est per theorematā nobis exposita. Medius igitur horū triū ordinum: sextus autem a primo, additiones subtractiones ue (quæ per pportiones medianū lōgitudinū colliguntur) continebit. **C**Quintus uero excessus additionū subtractionumq; qui fuit in eisdem arcubus maximæ lōgitudinis ad medium. **C**Septimus autē excessuū minimæ longitudinis ad mediā, qui in additionib⁹ atq; subtractionibus sūt sunt.

1. XI. 180.	2. XII. 180.
06 12 0	06 12 0
02 12 0	02 12 0
08 12 5	08 12 5
12 12 0	12 12 0
04 12 0	04 12 0

Semidiameter p̄lāꝝ in longitudin. bus			
	Maxima	Minima	
h	6 30	63 25	56 35
w	11 30	62 45	51 15
σ	19 30	66 0	54 0
Ω	43 10	61 15	58 45
φ	12 30	69 0	55 34

¶ Demōstratū.n. nob̄ ē q̄liū semidiameter epicycli ē. In satumo qdē (natus.s.n.iā a supiorib⁹ incepimus).6.30. ¶ In Ioue aut.11.30. ¶ In marte uero.39.30. ¶ In ue uere.43.10. ¶ Et in mercurio.22.30.taliū mediā oīum lōgitudinē esse.60. q̄ scilicet ad semidiametrū deferētis epicyclū excētrici cōsiderat. ¶ Maximā uero quaē ad cē, trūzodiaci cōsiderat. ¶ In satumo quidē.63.25. ¶ In Ioue aut.62.45. ¶ In mar te.66. ¶ In uenere.61.15. ¶ In mercurio.69. ¶ Minimā similiter in satumo quidē 56.35. ¶ In Ioue autē.51.15. ¶ In marte.54. ¶ In uenere.58.45. ¶ In mercurio 55.54. ¶ Vltimus autem oclauusq; ordo positus nobis est ad capiendas pportiona les exponendog; excessiuū partes qñ epicycli nō sunt i ipsis mediis: aut maximis: aut minimis longitudinib⁹ sed in mediis inter eas trāsitib⁹ facta uero huius etiā æqua tionis cōputatio nobis est ad solas additiones subtractiones ue maximas: quaē fuit in singulis intermediis longitudinibus a lineis: quaē a uisu nostro ad epicycli conta ctum exeunt. Nulla enim differētia(de qua curandū sit) differt excessiuū magnitu do in particularib⁹ epicycli arcub⁹ ab excessib⁹ qui fuit in additionib⁹ atq; subtractionib⁹ maximis. ¶ Verū ut clarus fiat quod dicitur, utq; via doctrinæ huius apēriat. Ducaſ recta linea quaē est p utraq; cētra zodiaci uidelicet/& eius excentrici qui æqualē epicycli cōtinet motū. Sitq; A.B.C.D.linea, & fit.C. quidē zodiaci centrum B. autē excentrici qui facit epicycli motū æqualem: & ptracta linea.B.E.F.describat circa.E. centru epicyclus.F.I.producaturq; a puncto.G.tangens ipsam linea. G.I. & coniungatur linea.G.E.& perpendicularis.E.I.supponaturq; (gratia exempli)cētrū epicycli in omnib⁹ quinq; planetis distare a maxima excentricitatis longitudine, secundū mediū motum gradibus.30.qm̄ igitur(nesepius eadē repetētes lōgior nobis cōputatio hæc fiat) in superioribus per multa nobis theorematā: & cū de Mercurio & cū dereliquis diceremus demonstratū est: q̄ dato angulo.A.B.E.datur etiam ppor tio.G.E.linea ad semidiametrū epicycli hoc est ad linea.I.E.quaē pportio colligit p cōputationes factas in singulis: supposito nunc angulo.A.B.E.taliū.30. qualiuū quatuor secti sunt.360. ¶ In satumo quidē.63.2.ad.6.30. ¶ In Ioue autē.62.26. ad.11.30. ¶ In marte.65.24.ad.39.30. ¶ In uenere.61.26.ad.43.10. ¶ In mer cu rio.66.35.ad.22.30. ¶ Habebam⁹ angulū etiā.E.G.I. qui maximā additionē sub tra ctionēue(quaē tūc penes epicyclū fit) cōtinet, qualiuū quatuor recti sunt.360.taliū. ¶ In satumo.5.55.30. ¶ In Ioue.10.36.30. ¶ In marte.37.9. ¶ In uenere.44.56.30. ¶ In mercurio.19.45.0.colligunt autē etiā maximā additiones subtractiones ue quaē in mediis longitudinibus fuit/secundū pportiones pauloante positas cōgruenter ad expositū stellarū ordinē(ne eadē repetamus)graduu.6.13. ¶ Et.11.3. ¶ Et.4.1.10. ¶ Et.4.6.0. ¶ Et.2.2.. ¶ In maximis uero longitudinibus graduu.5. 53. & 10.34. & 36.45. & 44.48. & 19.2. ¶ In minimis autē graduu.6.36. & 11.35. & 47.1. & 47.17. & 23.53. & sic q̄ fuit i maximis longitudoibus differunt ab iis quaē i mediis fuit gradibus.0.20. & 0.29. & 4.25. & 1.12. & 3.0. ¶ Quaē uero in mini mis fuit gradibus.0.23. & 0.32. & 5.51. & 1.17. & 1.51. ¶ Quoniam ergo quaē sicutum longitudinum additiones subtractiones ue minores fuit in mediis longitudi dinibus differuntq; ab ipsis gradibus.0.17. & 0.26.30. & 4.1. & 1.3.30. & 2.17. ¶ Hæ autem differentiæ integrorum excessuum qui expositi sunt medianarū lon gitudinum ad maximas sexagesimas sunt. ¶ In satumo quidē.52.30. ¶ In Ioue autē.54.50. ¶ In marte.54.34. ¶ In uenere.52.55. ¶ In mercurio.45.40. ¶ Totidem sexagesimas in octauis singulorum tabularum ordinibus in uersu qui ha bet numerum.30.graduum periodicæ longitudinis apposuimus. In longitudini bus autem quaē maiores additiones subtractiones ue habent q̄ medianarū longitu dinum sint: collectos ipsarum excessus in sexagesimas similiter rursum resoluimus: respectu tamen ad integros excessus qui in minimis longitudinibus & non in maxi mis fuit, eodem modo in ceteris etiam planetarum locis per sex gradus me diaꝝ longitudinis sexagesimas integrorum excessuum computauimus: & congrue tibus apposuimus numeris, eadem enim ad sensum(ut diximus)differentiarum ac comodatur proportionē: etiam si motus stellarum non in maximis epicycli additioni bus subtractionibus ue fiant: sed in aliis etiam partibus suis. ¶ Est autem quinq; ta bularum compositio hæc.

ALMAGESTI

119

Tabula equacionis. h in longitudine
Maximalis longitudo $\text{h} 14.10.$ m.

	1°	2°	3°	4°	5°	6°	7°	8°	9°
Numeri	Lögi.additio	differētia	differētia	Ineq.addēda	differētia	Sexagesime			
Lōmines	Subtractiove	Addēda	Subrahēda	Subrahēdaye	Addenda	Subrahēde			
			Subrahēda			Subrahēda			
5	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	M 2°		
6	354	0 37	0 2	0 2	0 36	0 2	60 0		
12	348	1 13	0 4	0 4	1 11	0 4	58 30		
18	342	1 49	0 6	0 5	1 45	0 7	57 0		
24	336	2 23	0 8	0 7	2 18	0 9	55 30		
30	330	2 57	0 9	0 8	2 50	0 11	52 30		
36	324	3 29	0 10	0 10	3 20	0 13	49 30		
42	318	3 59	0 11	0 11	3 49	0 15	46 30		
48	312	4 28	0 11	0 12	4 17	0 17	43 30		
54	306	4 55	0 10	0 14	4 42	0 19	39 0		
60	300	5 20	0 9	0 15	5 4	0 20	34 0		
66	294	5 42	0 8	0 17	5 25	0 20	30 30		
72	288	6 0	0 7	0 18	5 42	0 21	24 0		
78	282	6 14	0 5	0 18	5 55	0 21	18 0		
84	276	6 24	0 3	0 19	6 5	0 22	12 0		
90	270	6 30	0 1	0 19	6 12	0 22	4 30		
93	267	6 31	0 0	0 20	6 12	0 23	0 45		
		Subrahēda			Addēda				
96	264	6 32	0 2	0 20	6 13	0 23	2 32		
99	261	6 31	0 3	0 20	6 12	0 24	5 11		
102	258	6 30	0 4	0 21	6 12	0 24	9 50		
105	255	6 27	0 5	0 22	6 9	0 24	11 45		
108	252	6 23	0 6	0 20	6 5	0 25	14 21		
111	249	6 19	0 7	0 20	6 0	0 25	16 58		
114	246	6 14	0 8	0 20	5 55	0 24	19 31		
117	243	6 7	0 9	0 19	5 48	0 24	22 11		
120	240	5 59	0 10	0 19	5 40	0 23	24 47		
123	237	5 50	0 10	0 19	5 31	0 23	27 24		
126	234	5 39	0 11	0 18	5 21	0 22	30 0		
129	231	5 27	0 11	0 18	5 10	0 22	32 37		
132	228	5 14	0 12	0 17	4 58	0 21	35 13		
135	225	5 0	0 12	0 17	4 45	0 20	37 50		
138	222	4 45	0 12	0 16	4 31	0 19	40 26		
141	219	4 29	0 12	0 15	4 16	0 18	43 3		
144	216	4 12	0 12	0 14	4 0	0 17	45 39		
147	213	3 54	0 12	0 14	3 43	0 15	47 37		
150	210	3 35	0 11	0 12	3 25	0 14	49 34		
153	207	3 16	0 11	0 11	3 7	0 13	51 32		
156	204	2 56	0 10	0 10	2 48	0 12	53 29		
159	201	2 35	0 9	0 9	2 29	0 11	54 48		
162	198	2 15	0 8	0 7	2 9	0 10	56 6		
165	195	1 53	0 7	0 6	1 48	0 8	57 24		
168	192	1 31	0 6	0 5	1 27	0 7	58 22		
171	189	1 9	0 5	0 5	1 6	0 5	59 21		
174	186	0 47	0 3	0 4	0 45	0 4	60 0		
177	183	0 24	0 2	0 2	0 23	0 2	60 0		
180	180	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	60 0		
		Lögitudo	Lögitudo	Lögitudo					
		Maxima.	Mediæ	Minima.					

LIBER XI

Tabula equationis π in longitudine
Maxima lōgitudo π 2.9. up

	1°	2°	3°	4°	5°	6°	7°	8°
Numeri	Lōgi.additio	differētia	differētia	Inēq.additio	differētia			
Lōmunes	S̄trabēdāve	Addēda	S̄trabēda	S̄tractio ve	Addenda	Subtrabēdē		
5	5	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	2 ^a
6	354	0 30	0 1	0 2	0 58	0 2	60 0	
12	348	1 0	0 2	0 5	1 56	0 5	58 58	
18	342	1 30	0 3	0 7	2 52	0 7	57 56	
24	336	1 58	0 4	0 9	3 48	0 9	56 54	
30	330	2 26	0 5	0 11	4 42	0 11	54 50	
36	324	2 52	0 6	0 13	5 34	0 13	51 43	
42	318	3 17	0 7	0 15	6 25	0 20	47 35	
48	312	3 40	0 7	0 17	7 12	0 18	43 27	
54	306	4 1	0 7	0 19	7 57	0 22	39 19	
60	300	4 20	0 6	0 21	8 37	0 22	35 8	
66	294	4 37	0 5	0 23	9 14	0 24	28 58	
72	288	4 51	0 4	0 24	9 46	0 26	22 45	
78	282	5 2	0 3	0 25	10 13	0 28	17 35	
84	276	5 9	0 2	0 26	10 35	0 30	14 23	
90	270	5 14	0 1	0 26	10 51	0 31	4 8	
93	267	5 15	0 0	0 27	10 57	0 31	1 50	
					Subtrabē.		Addende	
96	264	5 16	0 1	0 27	11 0	0 32	1 52	
99	261	5 15	0 1	0 27	11 2	0 32	5 9	
102	258	5 14	0 2	0 28	11 3	0 32	8 26	
105	255	5 12	0 2	0 28	11 1	0 33	11 43	
108	252	5 9	0 3	0 29	10 59	0 33	15 0	
111	249	5 5	0 4	0 29	10 53	0 33	17 49	
114	246	5 0	0 5	0 30	10 45	0 34	20 37	
117	243	4 54	0 5	0 30	10 35	0 34	23 26	
120	240	4 47	0 6	0 30	10 24	0 34	26 15	
123	237	4 39	0 6	0 29	10 10	0 33	29 30	
126	234	4 30	0 7	0 29	9 54	0 33	31 52	
129	231	4 20	0 7	0 28	9 36	0 32	34 41	
132	228	4 9	0 8	0 28	9 16	0 32	37 30	
135	225	3 58	0 8	0 27	8 54	0 31	40 19	
138	222	3 46	0 8	0 26	8 30	0 30	43 7	
141	219	3 33	0 8	0 25	8 4	0 28	45 28	
144	216	3 20	0 7	0 23	7 36	0 26	47 49	
147	213	3 6	0 7	0 22	7 6	0 25	49 42	
150	210	2 51	0 6	0 21	6 34	0 23	51 31	
153	207	2 36	0 6	0 19	6 0	0 21	52 58	
156	204	2 20	0 5	0 17	5 24	0 19	54 22	
159	201	2 4	0 5	0 15	4 47	0 17	55 47	
162	198	1 47	0 4	0 13	4 9	0 15	57 11	
165	195	1 30	0 3	0 11	3 29	0 13	57 40	
168	192	1 13	0 2	0 9	2 49	0 10	58 13	
171	189	0 55	0 2	0 7	2 7	0 8	58 30	
174	186	0 37	0 1	0 5	1 25	0 5	59 4	
177	183	0 18	0 1	0 3	0 43	0 3	59 32	
180	180	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	60 0	
					Lōgitudo	Lōgitudin,	Lōgitudo	
					Maxima.	Medie	Mimima.	

ALMAGESTI

120

Tabula equationis δ in longitudine
Maxima lōgitudo δ 16.40.55

1°	2°	3°	4°	5°	6°	7°	8°	
Numeri Lōgi.	additio	differētia	differētia	Ineq.	additio	differētia	Sexagesimē	
Lōmu nes	Sbtrac ioye	Addēda	Wtrahēda	Sbtractio ve	addenda	subtrahēde	addendē ve	
5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	5 M	2 M 2°	
6 354	1 0	0 5	0 8	2 24	0 9	59 53		
12 348	2 0	0 10	0 16	4 46	0 18	58 59		
18 342	2 58	0 15	0 24	7 8	0 28	57 51		
24 336	3 56	0 20	0 33	9 30	0 37	56 36		
30 330	4 52	0 24	0 42	11 51	0 46	54 34		
36 324	5 46	0 27	0 51	14 11	0 56	52 11		
42 318	6 39	0 28	1 0	16 29	1 6	49 28		
48 312	7 28	0 29	1 9	18 46	1 16	46 17		
54 306	8 14	0 28	1 18	21 0	1 28	42 38		
60 300	8 57	0 27	1 27	23 13	1 40	38 8		
66 294	9 36	0 24	1 37	25 22	1 53	33 26		
72 288	10 9	0 20	1 49	27 29	2 6	28 20		
78 282	10 38	0 15	2 1	29 32	2 19	22 47		
84 276	11 2	0 10	2 14	31 30	2 33	16 33		
90 270	11 15	0 4	2 28	33 22	2 45	10 5		
93 267	11 25	0 0	2 35	34 15	2 57	6 34		
Subtrahē.								
96 264	11 29	0 4	2 42	35 6	3 6	3 3		
Addendē								
99 261	11 32	0 8	2 49	35 56	3 15	0 5		
102 258	11 32	0 12	2 56	36 43	3 25	3 13		
105 255	11 31	0 10	3 4	37 27	3 36	6 1		
108 252	11 28	0 19	3 13	38 9	3 47	8 49		
111 249	11 22	0 22	3 22	38 48	3 58	11 44		
114 246	11 14	0 25	3 32	39 24	4 9	14 38		
117 243	11 5	0 28	3 43	39 56	4 21	17 33		
120 240	10 53	0 31	3 54	40 43	4 35	20 27		
123 237	10 49	0 33	4 4	40 44	4 50	23 38		
126 234	10 23	0 35	4 14	40 59	5 5	26 42		
129 231	10 4	0 37	4 24	41 7	5 21	29 31		
132 228	9 44	0 39	4 35	41 9	5 37	32 20		
135 225	9 21	0 40	4 45	41 2	5 55	35 9		
138 222	8 55	0 41	4 56	40 45	6 14	37 58		
141 219	8 27	0 41	5 7	40 16	6 34	40 35		
144 216	7 59	0 41	5 18	39 37	6 53	43 12		
147 213	7 27	0 40	5 28	38 40	7 12	45 26		
150 210	6 54	0 38	5 34	37 29	7 30	47 39		
153 207	6 19	0 36	5 38	35 52	7 45	49 50		
156 204	5 41	0 33	5 38	33 53	7 58	52 1		
159 201	5 3	0 30	5 34	31 30	8 3	53 47		
162 198	4 22	0 27	5 18	28 35	7 58	55 32		
165 195	3 41	0 23	4 52	25 3	7 47	56 44		
168 192	2 58	0 19	4 18	21 0	7 6	57 55		
171 189	2 14	0 15	3 32	16 25	5 59	58 49		
174 186	1 30	0 10	2 27	11 19	4 26	59 43		
177 183	0 45	0 5	1 16	5 45	2 20	59 52		
180 180	0 0	0 0	0 0	0 0	0 0	60 0		
Lōgitudo Maxima.								
Lōgitudin. Medie.								
Lōgitudo Minima.								

LIBER XI

Equatio ♀ in longitudine
Maxima lōgitudo ♀ 16.10.8

	1°	2°	3°	4°	5°	6°	7°	8°	
Numeri Lōg. additio differētia differētia Ineq. additio differētia Sexagesimē Lōmunes Subtrac. ove Addatur Subtrahē Addenda Subtrahē Addenda									
6 354	0	14	0	1	0	1	2	31	0 2 59 10
12 348	0	28	0	1	0	3	5	1	0 4 57 45
18 342	0	42	0	1	0	5	7	31	0 6 56 40
24 336	0	56	0	2	0	7	10	1	0 8 55 0
30 330	1	9	0	2	0	9	12	30	0 10 52 55
36 324	1	21	0	2	0	11	14	58	0 12 49 35
42 318	1	32	0	3	0	13	17	25	0 14 45 50
48 312	1	43	0	3	0	15	19	51	0 16 42 5
54 306	1	53	0	3	0	18	22	15	0 18 37 5
60 300	2	1	0	2	0	20	24	38	0 20 31 40
66 294	2	8	0	2	0	22	26	37	0 23 26 15
72 288	2	14	0	2	0	24	29	14	0 25 20 25
78 282	2	18	0	1	0	27	31	27	0 28 14 35
84 276	2	21	0	1	0	29	33	38	0 30 8 20
90 270	2	23	0	1	0	31	35	44	0 33 1 40
							Subtrahē.		
93 267	2	23	0	0	0	33	36	40	0 36 1 31
96 264	2	23	0	1	0	35	37	43	0 38 4 42
99 261	2	22	0	1	0	38	38	40	0 40 7 39
102 258	2	41	0	1	0	40	39	35	0 43 10 35
104 255	2	20	0	1	0	42	40	29	0 45 13 32
108 252	2	18	0	1	0	45	41	20	0 47 16 28
111 249	2	16	0	1	0	47	42	9	0 50 19 25
114 246	2	13	0	2	0	49	42	54	0 52 22 21
117 243	2	10	0	2	0	52	43	35	0 55 25 18
120 240	2	6	0	2	0	54	44	12	0 58 28 14
123 237	2	2	0	2	0	57	44	45	1 1 31 0
126 234	1	58	0	2	1	0	45	14	1 4 33 44
129 231	1	51	0	2	1	3	45	36	1 8 30 18
132 228	1	49	0	3	1	6	45	51	1 11 38 50
135 225	1	44	0	3	1	10	45	55	1 14 41 31
138 222	1	39	0	3	1	14	45	57	1 18 43 32
141 219	1	33	0	3	1	19	45	45	1 22 45 42
144 216	1	27	0	2	1	24	45	20	1 27 47 51
147 213	1	21	0	2	1	29	44	40	1 32 49 37
150 210	1	14	0	2	1	33	43	39	1 38 51 23
153 207	1	7	0	2	1	37	42	18	1 43 52 46
156 204	1	0	0	2	1	39	40	28	1 48 54 50
159 201	0	53	0	2	1	41	38	7	1 51 55 18
162 198	0	46	0	1	1	42	35	7	1 52 56 26
165 195	0	39	0	1	1	38	31	24	1 50 57 28
168 192	0	32	0	1	1	31	26	46	1 43 58 26
171 189	0	24	0	1	1	19	21	15	1 27 59 1
174 186	0	16	0	1	0	58	14	41	1 5 59 36
177 183	0	8	0	1	0	31	7	38	0 35 59 58
180 180	0	0	0	0	0	0	0	0	0 0 60 0
	0	0	0	0	0	0	Lōgitudo Maxima.	Lōgitudo Mediæ	Lōgitudo Minima.

Tabula equationis φ in longitudine
Maxima lōgitudo φ 1.10.

	1°	2°	3°	4°	5°	6°	7°	8°
Numeri Lōgi.additio differētia differētia Ineq.additio differētia Sexagesime								
Lōmunes Sbtractiove Sbtrahē. Sbtrahēda. 2 subtractio addenda subtrahēde								
5 5 5 M 5 M 5 M 5 M 5 M 2 M 2 ^a								
6 354 0 18 0 1 0 10 1 38 0 5 59 20								
12 348 0 34 0 2 0 20 3 16 0 11 57 20								
18 342 0 51 0 4 0 29 4 53 0 17 54 40								
24 336 1 7 0 5 0 39 6 29 0 23 50 40								
30 330 1 22 0 5 0 49 8 4 0 28 45 40								
36 324 1 37 0 4 0 59 9 36 0 34 39 40								
42 318 1 51 0 4 1 8 11 6 0 40 33 0								
48 312 2 4 0 3 1 18 12 33 0 45 25 40								
54 306 2 15 0 1 1 28 13 58 0 50 18 0								
60 300 2 25 0 0 1 39 15 18 0 56 10 20								
	Addende							
66 294 2 34 0 2 1 49 16 33 1 4 2 20								
	Adden.							
72 288 2 41 0 4 1 59 17 43 1 11 59 14								
78 282 2 46 0 6 2 9 18 47 1 17 59 0								
84 276 2 50 0 7 2 19 19 44 1 23 59 44								
90 270 2 52 0 9 2 29 20 33 1 29 59 28								
93 267 2 52 0 10 2 34 20 54 1 32 43 31								
96 264 2 52 0 10 2 39 21 13 1 35 47 34								
99 261 2 51 0 11 2 44 21 29 1 38 50 0								
102 258 2 50 0 10 2 48 21 42 1 41 52 26								
105 255 2 48 0 10 2 53 21 52 1 44 54 52								
108 252 2 46 0 10 2 58 21 59 1 46 57 18								
111 249 2 44 0 9 3 2 22 2 1 49 58 23								
114 246 2 41 0 9 3 4 22 1 1 52 59 28								
117 243 2 37 0 9 3 6 21 56 1 55 59 44								
120 240 2 33 0 8 3 8 21 47 1 57 60 0								
123 237 2 28 0 7 3 9 21 33 1 59 59 44								
126 234 2 23 0 7 3 10 21 15 2 0 59 23								
129 231 2 18 0 6 3 12 20 53 2 0 58 39								
132 228 2 12 0 6 3 12 20 25 2 1 56 50								
135 225 2 6 0 5 3 9 19 50 2 1 56 46								
138 222 2 0 0 4 3 6 19 10 2 0 55 41								
141 219 1 53 0 4 3 2 18 24 2 0 54 3								
144 216 1 46 0 3 2 57 17 12 1 58 52 26								
147 213 1 38 0 3 2 51 16 35 1 53 50 48								
150 210 1 30 0 2 2 42 15 31 1 47 49 11								
153 207 1 22 0 2 2 32 14 20 1 41 47 34								
156 204 1 13 0 2 2 21 13 3 1 34 45 57								
159 201 1 5 0 1 1 9 11 41 1 26 44 36								
162 198 0 56 0 1 1 55 10 13 1 17 43 15								
165 195 0 46 0 1 1 38 8 40 1 7 42 26								
168 192 0 38 0 0 1 19 7 1 0 56 41 37								
171 189 0 28 0 0 1 1 5 19 0 43 40 48								
174 186 0 19 0 0 0 42 3 35 0 28 40 0								
177 183 0 9 0 0 0 21 1 48 0 14 39 44								
180 180 0 0 0 0 0 0 0 0 0 0 39 28								
	Lōgitudo Maxima.	Lōgitudin. Medie	Lōgitudo Minima.					

Almageſt

9

LIBER XI

C De computatione motus longitudinis quinq; Planetarum.

Cap.XI.

V A N D O C V N Q V E igitur a periodicis longitudinibus in æqualitatisq; motibus apparètes cuius uis stellarum motus inuenire uoluerimus computationem calculi uno & eodem modo in quinq; planetis faciemus: nam cum a tabulis mediorum motuum æquales longitudinibus & in æqualitatis motus (integrìs semper reiectis circulis) in tempore posito habeamus gradus, q; tunc a maxima excentrici longitudine sunt usq; ad locum motus mediae longitudinis in tabula in æqualitatis stellæ quæremus & appositos numeros in ordine tertio gradus æquationis longitudinis cum additione subtractione, quæ in ordine quarto colligitur. Si numerus graduum longitudinis in ordine primo inuenitur subtrahemus a gradibus longitudinis & addemus gradibus in æqualitatis. Si uero in secundo longitudinis, tunc gradibus addemus, & subtrahemus a gradibus in æqualitatis, & sic utrosq; motus æquatos habebimus. Deinde numerum in æqua litatis a maxima lōgitudine iam æquatum quæremus rursum in duobus primis ordinibus & appositam ei additionem subtractionem ue in ordine sexto (qui est mediæ distatiæ) conscribemus & similiter numerum mediae longitudinis quo primū intrauimus, quæremus rursum in eisdem numeris, & si in primis uersibus qui maioris longitudinis q; media sunt quod a sexagesimis octauis ordinis perspicuum est: appositam ei sexagesimas in ordine ipso octauo quotquot sint totidem capiemus. A differentia posita in uersu conscriptæ iam mediæ additionis subtractionis ue in ordine quinto q; maximæ longitudinis est: & quod factum erit subtrahemus ab illis quæ conscripsimus. Sin autem numerus longitudinis in inferioribus minorisq; longitudinis uersibus q; longitudine media inuenitur sexagesimas ei in octauo similiter appositam ordine quotquot fuerint totidem ab apposita differentia additioni subtractioni ue mediæ conscriptæ in ordine septimo (qui minima longitudinis est) capiemus, quodq; factum fuerit illis addemus quæ iam conscripsimus collectosq; gradus additionis subtractionis ue iā æquatæ in æqualitatis in ordine primo inueniatur, addemus longitudinis primū æquatæ gradibus. Sin uero in secundo subtrahemus ab ipsis collectumq; graduum numerum a maxima quæ tunc ipsius planetæ sit longitudine connumerantes ad apparentem eius locum perueniemus.

Explicit liber undecimus.

CAnimaduertas lector studiose (Caurico iudice) Ptolemaeu
in.12. libro sequenti passim philosophati; atq; confide/
rare de regressibus/ qui accident quinq; planetis.

Quemadmodum noster translulit Trapez
zuntius, licet uocabulum græcum so
nare videatur progressionem.